

AMAPĪPA AMALĒNDEMŪKE

Gwentwa, une ngwitika, Ntwa, une ngwitika,
Fyosa ifindu fibagile, Gwentwa, une ngwitika.

Unko uswe tukindililege ukwima itolo pa kabalilo nukwinamisya imitu gitu.

² Ntwa Yeso, uswe tukugelo mu njila yitu iyakwiyisya, ukulingania kwa Ugwe, ukwisila mu kwimba uku, ukuti uswe tukwitika. Kangi uswe tukusuma, Ntwa, ukuti lilino, ukuti Ugwe kwisakukindilila ukuyabania u Nkate gwa Bumi kwa uswe ukupa uswe ifi uswe tuli nako ukufumbwa, ukufuma mu Lisyu Lyako. Kabuno uswe tukusuma ikylene mu Ngamu ya Yeso. Amenii.

³ Umwe mubagile ukwitugasya. Une naloli ndinsisimikisiyi, linga uswe tukufimibilisigwa linga une mbagile ukuyoba ilisyu lyakwikutisya-mosa lilino ilya “amieni,” ukuti isayo injindikigwe isya Kyala pope sisakwigemekeyaga pa kilundilo iki.

⁴ Une nitugesye ulubunju ulu nukupilikisya kifuki ku bubombelo, nikyelile amabuketi, injila sinyingi aligwesa pa mwene ali nayo iya kwilingania bene. Kangi ukupilika abahesya, unkundwe gwa kiBaptisti apa uyu isile ukwilamba panongwa ya kwinogona kila mbusobi panini. Popapo une—une naloliloli ngupalisya ubundu, umunduyumo uyu abagile ukuya nubundu ubwakufwana, pamo—pamo nnyambala umololo ugwakufwana, linga umwene ikwinogona umwene atendike ubusobi. Umwene katikati akilambaga kwa une, ikylene kikali une umwene ilambaga ngako, ikylene ali Kyala. Popapo une—une ngupalisya ikyo, muketile. Kyala akusaye nkundwe gwitu, kangi unnuguna undumbililanongwa.

⁵ Mwe, u m’Baptisti yula, ugwe umenye, une nali gwa mu Kipanga kya Baptisti nimwene. Une nali mbakasya ya Kipanga kya Missionary Baptist. Akabalilo kako une ngwisa pakati pa bandu, une mmenye mumo ugwe kwipilikila. Une nalipilike mu njila yiyyiyo, itolo niswile ni kindukimo iki une—une ngamenye mma.

⁶ Une ngukumbukila ubwendelemo bwangu ubwakwamda ubwa kuketa aba kipentekosti, ikylene kwali mu Dowagiacy, Michigan... Une muswege une, une nali ku Dowagiacy pa bwendo bwa kulob’iswi, kangi nasulukaga pasi ukufuma mu Dowagiacy, ukubuka pasi mu Indiana. Kangi popapo une nasibwene ingamu, iya “Yeso” mosa magali ni findu, kangi une napilikisye amabulumbilili gabo ilisiku lila. Kangi ilisiku ilikonge abene balinsumile une ukwisa ku kigemo, ukuyoba amasyu amanini, kangi une ndinkubomba. Kangi une... Abene

balinkundalusya une kyo kipanga nki une nabukaga ngako, kangi une ndinkubabula abene une nali m’Baptisti.

⁷ Kangi ikilo kila abene bali nayo unkgangale unnyamba gwa langi ayaga pakulumbilila, kangi umwene abagile ukuti ali mbumalikisyo bwa mmalongo-lwele gake, kangi umwene alinkusoka panja pa kigemo. Umwinitu unkgangale, abene kifuki bandongosyaga umwene ukusoka panja. Umwene ali, gumo mwa miselekesye imitali igyabalumbilili afwele, mmakosi mwa lusyoya, kangi itolo akakolofwa akanini ka nywili imbuha isyalusyoya ukusyungutila ndubafu. Kangi une ndinkwinogona, “Abanyambala bosa apa na bafundakyala, abanyambala abakulumba, ngimba bulebule abene babagile ukubuleka ubulumbilili bupigwe kwa mwinitu bo yula? Mulimosa, unnyambala unkgangale ikulondigwa ukuya nkikota pabuyobumo, itugesye pasi.”

⁸ Abene bafumile pakulumbilila ilisiku lila ukufwana na iki Yeso abombile apa pa kisu. Kangi, loli umwene ikwega, alinkwega ubusimbe bwake, une ngusubila ikyene kyali ukufuma Yobu :7, 20, tutigi, une ngabagila ukuya nsisimikisyi ilyo lyo Lisimbo. Loli, iki kyo kyakwandisya, pamo kiyabo kimo kya ikyene, “Gwali kugu ugwe akabalilo kako une nalyalike unyalo sya kisu, akabalilo kako indondwa syakulubunju syalimbile palikimo, kangi abanabalumiana ba Kyala baywegile panongwa ya busangalufu?” Kangi umwene ayobile pa iki kyakindililaga ku Mwanya, akabalilo kako abene bayobaga pa iki kyakindililaga nkisu.

⁹ Kangi pamo apo, kifuki mumaminiti mahano ukufuma papo umwene ayobaga, umwene, u Mbepo gwa Ntwa alinkuntika umwene, kangi umwene alinkunyela mwanya fiyo ukufuma pa kipalo kangi alinkutikana ifitende fyake palikimo. Mwe, pala yalipo ifwasi nyingi fiyo, pala palipo kifuki sinda gwa kigemo iki; kangi umwene alinkusokapo, alinkuti, “Umwe itolo mukya nin fwasi iyakufwana pamwanya apa kuli une ukulumbilila.”

¹⁰ Mulimosa, une nali kifuki fyinja malongo mabili mbukusi akabalilo kala. Une ndinkwinogona, “Linga—linga kila kisakubomba kila kuli unyambala unkgangale, ngimba fyo fiki ikyene kisakubomba kuli une?” Muketile?

¹¹ Ukwimilila isya kukyunga kilikyosa itolo ukuya ndubatiko panongwa ya bakundwe bitu abapya, ukuti uswe naloliloli tukubambilila abene mu bulilanisi bwitu. Une nguketa, une ngwitika abene bayobile isya mputi itugesye apa, une ngwinogona; ena, ukuya gwa kiIrish, abandu bangu ba Kikatolika. Kangi popapo pala balipo babili abakongolelapo, baBaptisti na bakukindana bala. Ugwe gwabagile ukuya panini bakufuluganikana, pitasipo. Une naketesisye nayumo gwa bakundwe bayobilepo isya ikyene, loli une ninogonaga une ngubagilaga ukugolosa mosa. Akabalilo kako Nkundwe

Shakarian... Ukufuma pāpo undumbilili unnunu apa alisusigwe nu busangalufu, ubwa kumanya u Kwisa kwa Ntwa kwāli kifuki fiyo, umwēne—umwēne āyobile mu lulumi ulusitakumanyigwa, kwa uswe. Kangi uswe tuli nabo abasanusi aba bikupa ubusanusi. Iki, i Lisimbo likuyoba, “Linga pala pakayapo nayumo unsanusi, polelo unko abēne bakibege.” Lōli linga—linga abēne bikuyoba mu ndimi kangi polelo bikusanusya ulwēne, ulwēne lukuyaga busololi. Popāpo ubufuluganie bunini bwa—bwa babili ba bēne pa kabalilo kamokene. Lilino, kila kikāli na panandi kyabufuluganiko mma, muketile; panongwa yakuti, yumo mwa bēne āpaga ubusanusi, uyūngi yula āsololāga. Muketile? Popāpo ikyo kyo. . .

¹² Une ninogonāga une ngubalekaga abakundwe bītu ukupilikisya, linga abēne bakāpilikisye, panongwa yakuti yumo mwa bēne āpāga nubutulasyo. . . Ngimba umwe mwaketesisye imipaka gya kabalilo kwa aligwesa gwa abēne? Kangi uyungi yula āli isusigwe fiyo, mwēne, mpaka u Mbepo gwa Kyala āsololāga ukwisila mu yumo; ukusanusya, uyungi āpāga ubusanusi. Ukuti ikyene kyabagile ukuya pabwelu, ukuti ugwe. . . uswe tukaya. . . Utubalilo tumo, ku linogono lyakipeligwa. . . Itolo mūmo u nkundwe gwitū umpala uyu apele ubwilāmbe ulubunju ulu. Ikyene kyo kyakufuluganika panini ku mundu uyu atikupilikisya. Lōli ku bala bābo bali nkati, aba balwilemo ubwite aba bāli nkati, fiki, uswe tukupilikisya ikyo, iki ifindu ifi fili. Polelo une ninogwine itolo une mbagile ukuyoba ikindukimo ikya ikyene, linga ikyene kyaali kanunu.

¹³ Lilino, une—une mmenye ubu bukaya buyo mma ukuyoba iki. Loli panongwa yakutu aligwesa aayobaga utundu utunini, une. . . Umwe mumenye, umwinitu yula alinkuti, unnyambala ugwa langi unkangale, “Umwe mukaya ni fwasi yakufwana kuli une ukulumbilila.” Umwe mukaya na *kabalilo* kakufwana kuli une ukulumbilila. [Ikilundilo kikukuba amapi—Nsimbi.] Ngubela fiyo.

¹⁴ U nnambala yumo ayobile ilisiku limo, alinkuti, “U ndumbilili alisilepo, umwene aali ntimi ku kipanga ku fyinja malongo mabili. Kangi umwene bwila alumbililaga amaminiti malongo matatu pa Ndungu guligosa ku kipanga kyake.” Kangi umwene alinkuyoba, “Pa Ndungu ugu kulubunju, umwene aalumbilile isala itatu.”

¹⁵ Kangi popapo ikibugutila kya badiakoni kilinkumbilikila umwene mula, kangi balinkuti, “Ntimi, uswe naloliloli tukukupalisya ugwe.” Balinkuti, “Uswe bwila tumene ukuti—ukuti ugwe kwimila i Bangeli ni fyakutalusye Fyake.” Kangi balinkuti pala, “Kangi ugwe bwila kutunosya uswe ukutu uswe tubagile ukwipilika ukuya bapelelesye kangi belu pankyeni pa Kyala. Kangi uswe tukupalisya ugwe, kangi uswe tukwitika ugwe gwe gwambombo gwa Kyala. Kangi uswe naloliloli tukupalisya indumi yila ulubunju ulu. Loli,” balinkuti, “kilipo

itolo ikindu kimokyene iki uswe tukulonda ukukulalusyapo ugwe.” Balinkuti, “Uswe tukubalilo akabalilo ugwe, ukuya kibugutila kya badiakoni.” Balinkuti, “Pa Ndungu guligosa ugwe itolo kuya mamini malongo matatu, kangi umwisyugu ugwe gwali isala itatu.” Balinkuti, “Lilino, kumbukilaga, uswe tukupalisya akapatu kalikosa ka ubwene. Ubwene bwali bununu.” Ukumpela u mwinitu unkangale ipilikege kanunu, umwe mumenye.

¹⁶ Umwene alinkuti, “Ena, bakundwe, une ngubabulaga umwe mumo ikylene kili.” Alinkuti, “Ulubunju lulilosa akabalilo kako une ngubuka ku. . . Une ngubilikigwa ku kigemo,” alinkuti, “Une ngubika limo mwa tula utunini u Tuponesya Bumi nkanwa kangu,” umwene alinkuti, “kangu une itolo ngufipa pa kyene.” Kangi alinkuti, “Akabalilo kako a Kaponesya Bumi kamalike,” alinkuti, “akene kakwega itolo amaminiti malongo matatu,” kangi alinkuti, “akabalilo kala une ngusokapo pa kulumbilila.” Umwene alinkuti, “Umwe mumenye, ulubunju ulu, une ninogonaga ukuti une nali panini ngabiile fiyo. Une nswelile ikylene panja, une nali ni batani nkanwa kangu.”

¹⁷ Une ndisakubikamo nakamo nkati, popapo une ngusubila uswe tutikuyaga amabatani gami mu nyambi syitu. Loli uswe tuli. . . Une ngusubila ngapilikigwe ukuya gwamahelu apa. Loli une itolo. . . Umwe mumenye, yope Kyala ali nu bwipilike bwa sekeseyo, umwe mumenye.

¹⁸ Popapo uswe tukupalisya fiyo ukuya apa nukuya nakabalilo ka bulilanisi, kangi—kangi nu lusako ulukulumba ulu ukuyabania u Nkati gwa Bumi kamokene kangi, mu njila yangu imbepe innini nimwene. Une mmenye, ukuya bafundakyala, mumo unnyambala yula aayobile apa ikilo kyamayolo ukufuma ku England; mwe, nkibengile ukwisa ku nyuma ya mundu bo ulu, nu bumanyi bwangu bwa giledi mahano-namabili. Loli une ngusubila ukuti Kyala isakusanusya kwa une ikisanusya mu ndumbula yangu. Muketile? Linga amasyu gandu gakaya matalusye, ifyakulonda fyangu, une—une ngusubila, gali.

¹⁹ Lilino unko uswe tubale mu Lisimbo. Bingi ba umwe mwiganile ukukonga. Kangi une nguyaga pakubala ulubunju ulu, ku tubalilo tunandi itolo, ukufuma mwa Buku gwa Yeremiya, u nsololi, untu gwa 2, kangi une nguyaga pakwanda lilino ni linandi lya 1.

Ukongelelapo i lisyu lya NTWA lilinkwisa kwa une, likuyoba,

Buka kangi kakute mu mbulukutu sya Yerusalemu, kuyoba, Isi syo ikuti u NTWA; Une ngukumbukila umwe, ikisa kya butubwa bwinu, kangi ulugano lwa mwehi gwino, akabalilo kako umwe mwabukile ukunga une mmatengele, kangi nkisu iki kikabyaligwe mma.

Israeli ali bwikemo kwa NTWA, kang'i fipaso-fyakitipanda fya bwiyongelepo bwake: bosa aba bikumonanga umwene bisa...kang'i ukunsaaka; ububibi bwisakwisaga pa bene, ikuti u NTWA.

Pilikisya umwe i lisyu lya NTWA, O nyumba ya Yakobe, kang'i ifikolo fyosa fya nyumba ya Israeli:

Isi syo ikuti u NTWA, Ngimba bo busambuke buki abagwisemwe binu babwagile mwa une, ukuti abene babukile kubutali ukufuma kwa une, kang'i bikwenda ukukonga ubwaitolo, kang'i bisile ukuya baitolo?

Kang'i bakayobamo abene, Ali kugu u NTWA uyu aatutwele uswe kuno ukufuma ku kisu kya Igupti, kang'i atulongwisye uswe ukwisila mmatengele, ukwisila nkisu kya lulangalanga kang'i ikya fibwina, ukwisila nkisu ikya lumu, kang'i ikya misyungulu gya bufwe, ukwisila nkisu iki nu mundu nayumo ikukilaniamo, kang'i...nu mundu nayumo ikwitugalamo?

Kang'i une nabatwele umwe nkisu kya findu-fingi, ukulya ikipaso kya mulamula nu bununu bwa mulumula; loli bo umwe mwingile, umwe mwafitisye, ikisu kyang'u, nukupela ikilingo kyang'u ukuya mwiko.

Kang'i abaputi bakayobamo, Ngimba alikugu u NTWA? Kang'i ikiboko kya lulagilo kikammanyamo une mma, kang'i abatimi bope balinkukilania ukulwana na ube, kang'i abasololi basololile pa Baala, nukwenda ukukongesya ifindu ifi fitikuya nu mfunjo.

Polelo une nisa...ngulamba na umwe, ikuti u NTWA, na bana ba bana binu nisakulamba une.

Kabuno...ukukilania ikisu kya Kittimu, kang'i keta; kang'i mwa Kedara, kang'i inogonaga kanunu ikyo, kang'i keta linga kilipo ikindu bo ikyo.

Ngimba ikikolo kyandwile abakyala bake, aba bo...bakaya bakyala mma? loli abandu bangu bandwile ulwimiko lwabo kuli ikyo kitikupa umfunjo nagumo.

Yaga bakuswiga, O umwe myanya, ku iki, kang'i yaga nububibi bakutila,...fiyo kyabupina, ikuti u NTWA.

Kabuno abandu bangu batulilwe ububibi bubili; abene bamfuyile une u nyibuko gwa misi gabumi, kang'i naloli bikumbile bene amapĭpa, amapĭpa amalĔndemŭke, aga gatukukolelela na misi mma.

²⁰ Untwa aliongelelaga ulusayo Lwake ku kubala kwa Lisyu Lyake. Kang'i une ngulonda uku—ukwega ubusimbe bwa ikyo, ukuya, Amapĭpa AmalĔndemŭke.

²¹ Akabalilo kako, mu kubala kya Lisimbo ili ulubunju ulu; iki, i Lisimbo lyosa likupigwa nu bupake. Kang'i uswe tukwisa ku

Nyumba ya Ntwa ku bunosigwe kangi panongwa ya bupilikisyo. Kangi utubalilo tumo ukuti uswe tuketa i . . . akandu kalikosa akanini mu njila yila.

²² Bo uyu unnyambala gwasikali, pitasipo, ayobaga kwa uswe kangi ayobaga ukuti tumo utundu tumo, ukuti lumo pamo nkisu kimo ikingi kili nakyo ikyakupufulila kimo, pamo—pamo ikindukimo pa fundo iyo, kangi uswe tukufimbilisigwa ukwaga ikindukimo ukulwana na kila mu—mu bukomo bwa busikali.

²³ Mulimosa, ikindu kilakila kikubuka mu kipanga, ku parishi kuko unnyambala yumo ikulumbilila, pamo linga umwene yo ndumbilili ndukubo. Akabalilo kako umwene ikuketa ulusambuko, kangi ikindukimo iki itolo kikwanda, kikubuka, ubwanike bwake pamo kilikyosa iki ikylene kili; ikylene yo nnyambala yula, linga umwene yo gwambombo gwa Kyala, ukupinga ikindu kila kubutali fiyo ku minogono ga bandu ukuti abene bisakwikyunga kubutali ni kyene. Kangi uswe tutikulonda ikyo ukuboneka, kuli uswe ukufika ku buyo bo ulo.

²⁴ Lilino, akabalilo ka Yeremiya apa, ubusololi bwake, ikylene kyali kifuki ifyinja malongo mahano-na-limoyene ukufuma pa bufwe bwa—bwa Yesaya—Yesaya. Kangi abene bali kifuki ifyinja malongo mahano-na-limolyene kisita unsololi unkulumba. Alipo u Habakuki na bamo ba basololi banini abapasi, loli Yesaya ali yo nsololi unkulumba gwabumalikisyo. Kangi abandu baali, nkabalilo aka, bakaali nagwe nayumo ukubabilikila abene panja. Abene basendemwike. Pope, abene bali bantu ba Kyala, basendemwike nkayilo aka lilino aka—aka uswe tubagamo abene, mumo Yeremiya alisile ukusolola ku bene. Kangi Yeremiya yope ali . . . Umwene asolwile bo lukisa ulukago, kangi yope abukile mu lukago na bene.

²⁵ Kangi polelo, mo mumo, Daniele ikwisa pala ukufuma pa Yeremiya. Kangi Daniele ayobile ukuti umwene ali ni mbilikisyo, ukwisila mu Lisimbo, isya fyinja malongo mahano-na-mabili ifya fyayaga pakuyapo pala.

²⁶ Momumo, aliko u nsololi uyungi pakati pa bene, uyu alondoga ukutendeka iyoko ili, bo umwene abikile ilyene pa likosi lyake, ukuti ikylene kikuyaga kindu kinini, ukuti nkati mwa fyinja fibili, mulimosa, Kyala ayaga pakubatwala abene bosa ukugomokela, loli Yeremiya amenye ikyakukindana ukufuma kila. Kangi uswe tumenye iki kyabonike ku nsololi yula uyu asolwile mbusobi, umwene afwile nkyinja kilakila. Popapo Kyala akabagile ukundeka umwene ukwima mma.

²⁷ Kangi lilino uswe nuswe tukuketesya akayilo ka bandu mu lisiku lila. Lilino une ndikulonda umwene ukusitakupilikisya une, une—une ne ngaya, ukulonda . . . mu iki une ngulonda ukuyoba apa, a Masimbo gamo na tumo utunini.

²⁸ Nalisibile ukuti une ngafimbilisigwaga uku—ukusimba a Masimbo gangu ni findu mma. Loli ukufuma papo une nakilenie

ifyinja malongo mabili-na-fihano akabubili, mulimosa, une—
une ndikukumbukila mumo une nalisibilile, popapo une
ngusimba i Lisimbo kangi mbagile ukumanya, ukufuma ku ikyo,
kuko une ngubuka. Kangi polelo akabililo kingi ukwiputila
ababine, na fyosa bo ifyo, kangi panja nu kusoka, une ndikuya
nakabalilo naloliloli ukufunda mumo une mbagilile.

²⁹ Lilino, unsololi unkulumba uyu ugwa lisiku ili, aali
Yeremiya, kangi umwene aali kindukimo pa lubatiko lwa
Amosi, kangi bingi ba basololi abangi aba bafyukile mmwanya.
Umwene anyenyemusigwe bo umwene aketile akayilo ka kikolo.
Lilino galipo amabuyo pala . . .

³⁰ Utubalilo tumo akabalilo kako ugwe kuyoba isya kisu kimo,
ikyene kibagile ukwinogona ukuti ikyene kikulinganikisya ku
i—i kibugutila kimo. Ikyene kikaya kikaya ikyo mma. Ikyene
kyo kibonesyo kyosa kya kisu. Kangi uswe tukwaga, umwisyugu,
a—a kayilo akakufwanikisania fiyo umwisyugu mumo ukwene
kwayilile mmasiku ga Yeremiya, ukuti ikisu kyene, losa, kibukile
mu, kifuki, mbwiputafifwani; mu luko lumo, une mbagile
ukuyoba, ukusokapo ukufuma kwa Kyala. Kangi mukubomba
ikyo, ikyene kiyile bonywa bwa kigemo. Panongwa yakuti, linga
ikigemo kyasyele kigolofu, kangi ni Lisyu lya Kyala, Kyala angali
ikuya nkipanga kilikyosa bo mumo Umwene ikwendandeka
pakati pitu apa. Loli abene bilongwisye ukufuma ku ikyo.
Kangi ikyo kyo kindu iki une—une ngulonda ukuyoba ulubunju
ulu. Kangi lilino uswe tukwaga ukuti ikyo kyo naloliloli
kyabwanaloli mu ngulilo yiliyosa.

³¹ Une ngwitika umwēne āli Amosi, mumo une nasosolileko ku
mwene pitasipo, uyu umwene alinkuti “umwene akaali nsololi
mma, kangi u mwanundumiana gwa nsololi.” Lōli āyobile, ukuti,
“Akabalilo kāko ingalamu yikubuna, ywāni abagile ukusita
ukutīla?”

³² Kangi linga aligwēsa āpilikēmo siku ingalamu yanaloli
yikubuna mmatengele, isi mukusipilika mfibaga ukusyungutila
kuno syo itolo sikunyalula. Lōli akabalilo kāko yimo yikubuna
mmatengele, kilikyosa kikutega imbulukuti. Une ndambalelemo
mmatengele, ukusifwīma isyene. Kangi umwēne yo mwalafyāle
gwa finyamana, kangi, akabalilo kāko ingalamu yila yikubuna,
tōpe utukakafula tukwīma ukuywēga, kilikyōsa kikikwīma.
Aba—aba kāmbwe kangi ni—kangi ni findīngo fikukūta, kangi
ifinyamana ifingi, nu kuyogoyela kwa bangūmbe na basalila,
utukakafula, ugwe ubagile nubukafu ukwipilika gwīmwene
kwinogogona; lōli pabutali unko i ngulamū yibune, kangi
ilikakafula lililyosa lisakwīma ukuywēga. Muketile, kilikyosa
kikuntila umwene. Pōpe, filipo ifindu fingi ifi fibagile ukungoga
umwēne, lōli umwene amanyīgwe ukuya mwalafyāle pakati pa
finyamana.

33 Umwēne alinkuti, “Akabalilo kâko ingalamu yikubuna, yo ywāni abagile ukusita ikutila?” Umwēne, “Polelo Kyala ayobile, ywāni abagile ukusita kusolola?”

34 Kangi ikyo kyo, une ngwinogona, akayilo kakufwana nu lilālusyo kangi umwīsyūgu. Kyala ayobile. Muketile? Kangi uswe tukukēta ilisimbo-lyākiboko pa kibūmba, popāpo icyēne kipepe fiyo ukusolola nukukēta ukuti uswe tuli ku kabalilo ka bumalikisyo.

35 Kangi uswe tukukēta Kyala, ukufuma kukiyo kikiyōsa kya fipānga-fipāgūke, injila yōsa ukufuma ku kiKatolika, ukukilania mōsa mfipānga fyaprotectanti, abaBudha kangi filiku-ifinine, ukufuma ku India, kangi filifyōsa ifyakōngolēla, Umwēne ikubilikila abāndu Bāke palikimo, ukubabūngānia abēne palikimo. Kangi une—une ndinsangulufu fiyo panongwa ya ikyo, ukukēta ilisiku ili likwisa. Lilino uswe... Ilyēne lyo—ilyēne lyo 7lisiku ilikulumba, lumo lwa sako ingulumba ukukinda syosa.

36 Ukuti, linga une nāfimbilisigwāga, linga une nabagile ukumanya kyāliko i kīsu kimo, akabalilo kâko uswe twāli myoyo kiyabo kya Kyāla, iki uswe tuli, kabuno uswe twāli nu Mwēne bo lukāli u lwālo lwa kīsu. Panongwa yakuti, lulipo lumolwene u luko lwa Bumi Bwabwilanabwila, kangi bula yo Kyala. Kangi uswe tuli kiyabo kya Mwene. Uswe tukāli fiyofiyo ukuti uswe twābagile ukumanya kangi—kangi twābagile ukwīnogōna, kangi twāli nu būndu; loli uswe twāli m’minogono Gāke aga iki uswe twāli, bo ulwalo lwa kisu lukaligwa. Panongwa yakuti, uswe tuli kiyabo kya Umwēne, lūlo umwanundumiana gwāngu yo kiyabo kya une, kangi une yone kiyabo kya tāta gwāngu, na fyōsa bo ifyo. Uswe tuli banabalumiana na banabalindwāna ba Kyala, ukwisila mu kumanyila-ngāni.

37 Kangi kunyuma kula, linga une nabagile ukuti nāmenye mūmo une ngumanyila lilino, kangi nābagile ukukēta ukukilania ubukilanio bosa bwa kabalilo, kangi Umwene angali ikuyoba kwa une, “Ngimba ko kabalilo kaki aka ugwe kulonda ukwitugalamo?” Une angali njobile akabalilo aka lululu lilino, itolo lyabumalikisyo bwa u—u bumalikisyo bwa syambukulu bwa kisu, kangi ukwisa nkuyene kwa Kitangalala kya Kyala ukwisakwikasikisigwa nkīsu. Une ngwinogona akene ko kabalilo kalwimikio ukukinda ingululo syosa, ko lululu lilino.

38 Uswe tukusyāgania apa ukuti Israeli ikustakigwa nu nsololi, akabalilo kâko Kyala alimpakile umwene nukutuma umwene panja, abēne bastakigwe ni mbibi ibili inywamu. Kangi uswe tukulonda ukuyoba pa findu ifyo ifi abene babobile. Kangi, ukufuma mu kila, uswe tukulonda ukukabapo ba kyene. Lilino, abene basanwike ukufuma kwa Kyala, i Nyibuko ya misi agabumi, kangi balifukulile bene amapīpa. Abene basanwike ukufuma ku kindu iki Kyala abapele abene, kangi balifukulile

bene ikindukimo iki abene babombile bene. Kangi amapĭpa aga, umwe mukuketesya, umwene alinafyo, abene fyalendemwike kangi ifyene fyasulululaga.

³⁹ Lilino, ikisiba ikilendemuke kikabagila ukukolelela amisi. Ikyene kisakusulula mosa. Une nakulile pa lukubo, kangi une mmenye iki ilipĭpa lyaiyolo ili, kangi nubukafu uswe tuli nabo ni kyene.

⁴⁰ Kangi ikisiba ikisululuke iki kyo ki—ki piicha ikinunu fiyo, une ngwinogona, ikya lisiku ili, ukuti akabalilo kĕko (ifyitu) filikyosa ifi uswe tugelile ukubomba, ukutwala umundu palikimo, ukubatwala abandu palikimo, ukutwala ifipanga palikimo, ikyene kisile ukuya bwila mu mbulagili bwa kugela kwamahala. Uswe tugelile ukutendeka bosa baMethodisti ukuya baBaptisti, kangi ukusyumbutusya, kangi ifipanga-fipaguke ifikindane. Kangi ulo lukali lubatiko lwa Kyala mma, nukwanda itolo.

⁴¹ Kyala ali nu buyo bumobwene ntiga ubwakwaganilapo. Umwene ayobile ukukilania mula mwa Buke gwa Kusoka, ukuti, “Une nsalile ubuyo ukubika i Ngamu Yangu, kangi ubu bo bwene ubuyo ubu une nisakwaganaga na bandu.” Kangi Umwene asalile ubuyo ukubikapo i Ngamu Yake. Kangi kuko Umwene abikile i Ngamu Yake, ko kuko Umwene alyagene na Israeli. Umwene ali nu buyo bula Umwene aafingile ukumasya ubupina Bwake umwisyugu, kangi Umwene abasalile ukuti i Ngamu ya Yeso Kristi. Kangi apo po pĕpo Umwĕne ikwagana nu mwitiki ugwanaloli, akabalilo kako umwene ali mwa Yeso Kristi. Uko ko kĕko Kyala ĕsalile ukubika i Ngamu Yĕke.

Ugwe kuyoba, “Ngamu ya Kyala?”

⁴² Umwene alinkuti, “Une nĕlisile mu Ngamu ya Tĕta.” Polelo uko ko kuko kuno Kyala ĕbikile i Ngamu Yake, mwĕli mwa Kristi. Kangi mwa Kristi mu mĕmo uswe tubagile twesa ukwĕgĕna pasi pa Ilopa, kangi pala ukuya nabo ubwanaloliloli, ubulilanisi bĕbo.

⁴³ Kyĕla ĕtĕndike ulubatiko Lwĕke ku bwĕndilo, mu ngunda gwa Edeni, kĕko ubuyo Umwĕne angali ikwĕgana nu mĕndu, kangi ikyo kikĕli pa bupilikisyo bwa mahala mma; linga ikyĕne kyĕli, Eva ĕli katikati ndukindi lwa lubatiko Lwĕke. Lĕli uswe tumenye ukuti umwene pakwitika ubwinogonelo bwamahala bwa Sĕtĕno, “Naloliloli, Kyala atisa mma,” lĕli Kyala ĕyobile Umwene ikubĕmbĕga! Kangi popĕpo polelo Umwĕne ĕsalile ubuyo bwa lutabulo, kangi ubwene bwĕli ukwisila mu Lilopa, kangi komma ukwisila mu bwinogonelo bwamahala.

⁴⁴ Popĕpo uswe tukwitkania itolo mu mbepo, lĕli ubwene bo bupeligwa itolo bwa bĕndu ukuti—ukuti abĕndu bisakugelĕga u—u kubĕmba ikyo. Linga uswe twĕli na kabalilo, uswe angali tukubongotolania ikyene pĕsi ntupatu twĕngi, lĕli une ndikulilonda i batani lila mma. Popĕpo uswe itolo twisakugela

ukukupela ikylene kipepe mūmo tubagilile, “amapīpa aga gikusulula.” Kangi uswe tukwāga ukuti ikyēne kyo—ikyēne kyo lōsa kibonike kāngi, ikyēne ki pīcha kilakila kya ngulilo yītu ukuti uswe tukwitūgālamu, nukugela kwītu kōsa.

⁴⁵ Kangi kisita kufuya ku bugelo bulibosa ubu ugwambombo aligwēsa gwa Kyāla, uyu ikuyoba ni Ngamu ya Yeso Kristi. Umwēne ikulōndīgwa ukuyindikigwa panongwa ya itolo ukuyoba i Ngamu Yāke mbutilo kangi nduyīndiko. Kangi ifikulumba ifipānganio fyabubangeli ifi fikilenie ikīsu, na fyosa bo ifyo, mmasiku agabumalikisyo, une ngwīnogōno, pōpe uswe tutisamo siku ukubagile ukubegela abāndu mu ndumbula yimoyene mpaka uswe tukubatwala abēne pāsī pa Lilopa lya Ntwa Yeso Kristi. Ubo bo bwēne ubuyo ubu uswe twisakuyagamo siku baponesigwe.

⁴⁶ Umundu yumo ālingōlīle une pakaya patali mma, ukufuma ku Busokel’ilisuba, kangi alinkuti, “Nkundwe Branham, une ngupilika ugwe usāmīle ukufuma ku—ku Arizona, kangi ugwe ubūmbile u—u buyo kula kūko kuli ubuponesyo.” Kangi mūmo umwe mumenye mūmo i Ndumi yīsīle, kangi u Ntwa ālimbūlīle une iki kikubonekāga mu Alaska, kangi mūmo ukusuluka ukwisila California ukwēne kukuyaga, kangi ukwene kwālī itolo injila yilayila. Abēne balinkuti, “Lilino linga kila kukusenyendeka, na filifyōsa, ko kugu ku buyo ubuponesigweko?”

⁴⁷ Une ndinkuti, “Buliko ubuyo bumobwene ubuponesigweko ubu une mbumenyemo. Ubo bo mwa Kristi. Kabuno bala bābo bali mwa Kristi, bisa . . .” Ubwēne bo bwēne une mbumenye.

⁴⁸ Lilino Yeremiya ābilikigwāga, yōpe “u nsololi unkūte.” Kangi panongwa yakuti, une ngwitika, ikyo kyalintēndīke u nsololi uyu ukulila—ukulila, ndigi, kyali panongwa yakuti umwēne ukuya nsololi (kangi i Lisyu lya Ntwa likwisa ku bo bababa) kangi ukuketa abāndu bikwēnda ukukonga inyiho syābo, kangi binogonāga ukuti abēne bālī kanunu, kangi ni njila nayimo napanandi iyakusanusya abēne.

⁴⁹ Kabuno, abēne bābūkaga nukutalula ku lukago, panongwa yakuti uswe tumenye ugwe kufunja iki ugwe kubyala, kali ugwe gwe ywani, iki ugwe guli. Kangi uswe ukuya kikolo tufūnjile, pamo, tubyēle, ndigi, kangi uswe tukufūnjāga. Une nguyoba kilabo, u Ntwa iganega, ku mayolo, pa *Ububabe Bwa Mbāpo*; kangi une—kangi une ngupalamasyako ikyo nkati mula, ukuti uswe tukabagile ukubukāga itolo na nakimo mma. Uswe tukufīmbilisīgwa ukufūnja iki uswe tukubyāla.

⁵⁰ Kangi linga Kyāla abāgile ukutuleka uswe tufikege itolo nu buniongafu bwītu bwa Kikristi umwīsyūgu, kangi ukunionsyā abāndu mu findu ifi fifyo fikubilikigwa-lūlo Kikristi, mūmo Nkundwe Moore akabalilo kamo āyobile, “Umwene angali nulwiho lwāke ikufimbilisigwa ukufyūsya Sodomu na Gomora,

kangi nukwilamba ku bene panongwa yakubokya abene.” Uko ko kotalusyax, panongwa yakuti Kyala yo akáli ngolofu. Kangi kūko ubusitabugolofu bufikile; ubwēne bo—ubwēnr bo bukwisa ku bwikemo Bwāke kangi i Lisyu Lyāke mpaka Umwēne ikutēdeka abāndu ukufūnja panongwa ya iki abēne bikubyāla, kangi uswe twisakubōmba ikyo.

⁵¹ Lilino kētesya abēne bālindekīle Umwēne, i Nyībuko ya misi agabūmi, kangi bāfukwīle bene amapīpa.

⁵² Lilino pabagīle lumu ukuyapo umundu yumo apa uyu abāgīle ukusitakupilikisya iki ilipīpa lyo fiki. Ilipīpa kyo kitanki ilitēdekīgwe—nabāndu iki kikugela ukwēga ubuyo bwa kisiba. Ikyēne kyo kindukimo iki umunduyuma ākumbága. Kangi balinga aba bamenye ukuti ilipīpa lyo fiki? Kanunu. Umma ndaga, abāndu bingi bankaya apa ulubunju ulu. Popāpo abēne. . . Une ngukumbukila ilipīpa ilikūlu ku buyo bula, mūmo ilyēne lyābonekelága, kangi une nātilága ukunwa ukufuma mu kindu kila. Ikyēne kyāli li—li pīpa ilitendekīgwe—nabāndu. Kangi ilyēne likabagila ukusūbilígwa. Ugwe ukabagila ukusūbila pa lipīpa.

⁵³ Lilino kalikōsa aka umundu ikubōmba ko akabalilo kīngi kakaya kanunu fiyo mma. Lōli itolo ngati u—u Ntwa ābīkile akabalilo mu—mu—mu busyungutilo bwāke, kangi ikīsu kikusyūngutila ulubunju ulu; ikyīnja kilikyōsa, akabalilo kalikōsa ikyēne kikukilania, ilisiku lililyōsa, isala yiliyōsa, kangi ilisuba ukwīngīla, kangi ilyēne litikutoligwāmo siku. Lōli ifyakukētelápo akabalilo ifinunu ukukinda fyosa uswe tubagile ukukaba, fisakutoligwa amaminiti mīngi nkabalilo ka mwēsi, kisita kwilamwa. Lōli, umwe muketile, kilikyosa Kyala ikubumba kyo kipelelesye, kangi iki umundu ikubomba kyo kisitabupelelesye. Popāpo nongwa ya fiki kwitikisya iki u mundu ikubomba, akabalilo kāko ugwe ubagile ukukaba ubupelelesye?

⁵⁴ Une akabalilo kōsa njobile ikyo isya uswe bāndu ba kiPentekosti. Muketile, uswe tumenye, kangi uswe tukaya—uswe tukaya pānja pa lubatiko twitikisyége, ulwa Kyala, uswe tutikwītika; lōli uswe nuswe tumenye ukuti pakati pa uswe tulibo abāndu aba bikugela ukwegeléla umwīnitu uyungi. Ikyo kyo itolo būndu. Abēne bisakugela ukubōmba ikyo. Abēne bābōmbile ikyo mu i Bāngéli, “Yumo, ‘Une ne gwa Pauli,’ ‘Une ne gwa Silasi,’” na fyosa bo ifyo. Lōli abēne—abēne bikugela ukwegeléla iki umunduyumo uyūngi ābōmbīle pamo ikubōmba.

⁵⁵ Lōli nongwa ya fiki ugwe kwitikisya ubwegeléla bwabusyōbi, akabalilo kāko imyānya giswīle ni findu ifyanalolilōli, akabalilo kāko “ulufīngo luli kwa umwe kangi ku bāna bīnu”? Nongwa ya fiki uswe tukwitikisya ikindukimo iki kyāli kikīndáne? Nongwa ya fiki uswe tukwēgela nkati ikimanyisyo pamo ubumanyisi, akabalilo kāko i Bāngéli lyo

Lisyu ilisitakubwāpulígwa lya Kyala? Nongwa ya fiki uswe tubagile ukōngeléla pamo ukwēgako, akabalilo kāko u Ntwa Yeso āyobile mu Busetuli 22:18, “Aligwēsa uyu isakwēgako i Lisyu limolyēne ukufuma ku Lyēne, pamo ukongelélápo ilisyu limolyēne ku Lyēne, ikiyabo kyāke kisakwēgégwāko ukufuma mwa Būku gwa Būmi”?

⁵⁶ Akabalilo kāko Kyala kubwāndilo ābikile uluko lwa bāndu mu... pa kisu, Umwēne ābabūlile abēne abēne bitugalége ukwisila mu Lisyu Lyāke. Lilino i Lisyu lya Kyala lili ngati nnyololo, ugwe kukinda ukukilania gehena ni Lyēne; kangi unyololo nkafu pēne ukukindaposa loli pa lufūndo ulonywa ukukindaposa, kangi Kyala ikulonda uswe ukwima ni Lisyu lililyōsa lya Ilyene. Lilino lila lyāli i Bāngéli lyakwānda; itolo ukubongotola i Lisyu limolyene, lilinkutaga uluko lwa bundu nkati mu ngisi ya bufwe.

⁵⁷ Yeso aalisile pakati pa i Bāngéli, kangi Umwene aayobile ikyo, “Umundu atikuya mumi nu mkati gwene umma, loli ni Lisyu lyosa.” Komma itolo ikiyabo kya Masimbo, pamo malongo-mahano-na-mana-na-fihano-na-fina mwa mia yumo; lōli i Lisyu lililyosa, itolo mūmo Eva na Adamu bāyīlile.

⁵⁸ Kangi mu bumalikisyo bwa i Bāngéli, Busetuli 22:18, Umwēne āyobile, “Aligwēsa isakwēgága i Lisyu limo ukufuma ku Iki, pamo ukongeléláko i lisyu limolyene ku Lyēne!”

⁵⁹ Popāpo nongwa ya fiku uswe tukufūmbwa ukwingisyāmo nkati Muno aminogono ga findu ga munduyumo, akabalilo kāko aga ga Minogono ga Kyala Mwene ukufwana ni kyene? Uswe tukulonda ukwēga iki Umwēne āyobile. Kangi ukwene kōpe kusimbígwe, “Unko ilisyu lya mūndu aligwēsa liyege busyobi, kangi i Lyāngu liyege Bwānalóli.”

⁶⁰ Iyo yo yāli ndamyo nu nsololi uyu. Mmasiku ga Yeremiya, umwēne āli nsololi, umwēne āli ni Lisyu lya Ntwa. Kangi u mwinitu uyu āgelága ukwingisyāmo ikindukimo ku Lyēne. Lilino, ikyēne kikabagila ukusūbilígwa. Kangi une ngufwānikisya amapīpa aga ku mbātiko isi uswe tugelile ukwēga, kangi nukwēga ubuyo bwa Lisyu lyāpabwāndilo lya Kyala.

⁶¹ Kabuno, nakimo kibagile ukwega ubuyo Bwake. Ikyene yo Kyala. “Pa bwandilo lyalipo i Lisyu, kangi i Lisyu lyaali na Kyala, kangi i Lisyu aali yo Kyala. Kangi i Lisyu lyapeliigwe ukuya mbili kangi nukwitugasya pakati pitu.” Kangi Abahiburi 13:8, “Umwene yo yuyo mmayolo, umusyugu, na bwilanabwila.” Ngimba uswe tubagile bulebule ukulumula ukusokako ukufuma ku Ikyo? Ikyēne kikufimbilisígwa ukuya bu Bwānalóli. Umwēne ikusyāla yulayula. Umwēne yo yulayula mu nyinogonelo yiliyōsa.

⁶² Iyo yo nongwa umwe mukwiyēla Ikyene, umwe mwe baBaptisti, baMethodisti, kangi baKatolika na baPresbeteri,

na fyōsa bo ifyo, ikyēla u Kuyapo kula. Kubuyobumo, mwa ugwe, ugwe gwītikisya Kyala. Pamo utubalilo tumo mu njila ya bwinogonelo, pamo ugwe gwīpilike a Maka ga Kyala, kangi ugwe gwe gwambombo gwa Kyala; lōli akabalilo kako ugwe ubagile naloliloli ukwisa mwa Kyala, nukubwāgania ubuyo bwāko mu Mwēne, ukuya mwanundumiana pamo mwanundindwana gwa Kyala, ikyo kyo iki kikutwala ubunyenyemusye ubukulumba bula kwa ugwe, kūko Kyala ālondága ugwe ukuya nabo.

⁶³ Lilino kētésya mwa Mwikemo Mariko, untu gwa 16, Yeso akāyobile, “Buka umwe nkisu kyosa, kangi—kangi—kangi kamanyisye.” Umwene ayobile, “Buka kalumbilile i Nongwainunu.” Ukulumbilile i Nongwainunu, ko, kubonesya amaka ga Mbepo Mwikemo! “Buka umwe nkisu kyosa, nukwakubonesya a Maka ga Mbepo Mwikemo.”

⁶⁴ Bo nguyoba ku nkundwe yumo, yumo mwa bahombi pa i . . . u lukomano lwangu mu Indiana, mu Bombay kula, ukusuluka ukwingila mu South Africa na mabuyo amakindanekindane, kūko aba misyoni bāmanyisye Iyene ukuya lisyu pamo ubupilikisyo bwa bwinogonelo. Loli ilisiku limo ndukomano, akabalilo kako u Mbepo Mwikemo aalisile pasi, Mwene, nukupoka amaelifu malongo matatu ga benekaya abafwala mabalangete ku bukōlélo bumobwēne bwapakigemo, kangi palapala pa lubingilo lulalula pāpo abēne bālimile. Abakikulu bimile pala, bābo bāfumile pakuya ngelebune bo mūmo abēne bayilile kifuki akabalilo kāko abēne bikwisa nkisu iki, kangi iminiti yilayila yīyo abēne bāfyusisye amaboko gābo ukwāmbilila Kristi . . .

⁶⁵ Kangi u Mbepo Mwikemo alinkugwa pa buyo bula nukubūmbulusya abāndu maelifu malongo-mabili-na-bahano pa kabalilo kamokene, ukusokamo mu fikota fyanjinga, ifitala ni fitala fyanjinga. Unkulumba gwa kaya kala alināngisye, ilisiku ilikōnge, ukuti ngēte imigileta imīsusigwe gikubūka ukusuluka ndukindi.

⁶⁶ Abakikulu bala bīmīle pala, ngelebune, kisita kumanya abēne bāli ngelebune. Lōli nakalinga itolo bo Mbepo Mwikemo ābatikile abēne, abēne balinkupeteka ingōngi syābo ukwifisa ku banyāmbāla bābo.

⁶⁷ Kangi une nguswīga ukuti bulebule uswe mu America tukwibilikila twībēne ikisu kya Kikristi, nukuya mu Kuyapo kwa Kyala; kangi ikyīnja kilikyōsa uswe, abakikulu bitu, bikufula ukongelelāpo. Kangi ugwe kulōndigwa ukufwala ukongelelāpo. Kangi bu bwīngipo bwa Kristi ugwe kufwala, bu bwīngipo bwa kwīyagania ugwe kwisakuyaga ubwa buyilo bwāko. Utubalilo tumo une nguketa mūmo abāndu bikubōmbéla mu lukindi, une nguswīga linga ikyēne kyo itolo katikati mbwinogonelo kitalusye. Kikuboneka ngati abēne batikusyāgānia ikyo akabalilo kako abēne bikubōmba, iki abēne

bikubōmba, abēne bikwipela bēne ukuya busipulila bwa mōhesi, kangi ukutuma imyoyo ku gehena. Uko ko kutalusya. Lōli ikisu kili mu bubole mūmo ikyēne kyāyīlīle mmasiku ga Yeremiya.

⁶⁸ Lilino ukugomokela ku lipīpa. Lilino, ilipīpa ili likabagila ukusūbiligwa panongwa yakuti ilyēne likabagila ukwiyisusya lyēne. Kangi ilyēne likufimbilisigwa ukusūbila pa fula syankaya ukwisusya ilyēne, ifula fya nkaya pamo isasano sya nkaya, ukuya nu lusanio ulunini *apa* kangi ulusanio ulunini pabwa *pala*, na fyosa bo ifyo, ukuti ilyēne lisusigwe. Popāpo ilyēne likabagila ukusūbiligwa. Ilyēne likabagila ukwiyisusya lyēne. Ilyēne likaya lyakufwāna, pa lyēne. Ilyēne likabagila ukubōmba ikyēne. Kangi ilyēne libagile ukusubila pa fula, ukwisusya ilyēne.

⁶⁹ Polelo unko uswe tukētésye ilyēne—ilyēne likwāmbilila ifula yāke, kūko ilyēne likwāmbilila amisi gāke, i lipīpa. Agēne gikusululuka ukufuma pa mwānya pa ndāmba, gikusululuka, kūko imifu gyosa igi ulufūmbi lukupūtila pamwanya pala, agēne gikusuka mulamula mu fula, kangi palapala pāsī pa lipīpa, ikitanki ikitēndekigwe-numundu. Ilyēne likwisa ukuya kifuki ngati kitubwi. Kangi agene gikusuka ukufuma pamwanya pa ndāmba kūko ifinyamana fyōsa, ifya kununga nkibaga, na fyōsa bo ifyo, nukusēngāma pāsī. Kangi imbepo sikipūta mula u—u lufūmbi ni findu pa ndāmba, polelo ifula ya nkaya yikwīsamo nukusuka, i fula, palapala ukusōsyapo.

⁷⁰ Kangi polelo amisi gikupīmbigwa ni mikolofwa imitēndekigwa-numundu ukwisila mu paipi indendekigwa-numundu, mpaka ku kitanki ikitēndekigwa-numundu. Kangi polelo akabalilo kāko agēne gikufika kula, agēne go gākinyanyasi, gākinyanyasi fiyo mpaka ugwe kufimbilisigwa ukubika akēnda ka kifunga pa gēne, kisita apo ugwe ukabagila ukunwa agēne. Lilino, muketile, agēne gikusuka ukufuma pa buyeleke, ukwisila mu nkolofwa untēndekigwa-numundu, ipaipi ilitēndekigwa-numundu, ukubuka mu kitanki ikitēndekigwa-numundu. Kangi polelo agēne ni kyēnda ikitēndekigwa-numundu pamwanya pa gēne, ukukēta ukuti tumo mwa tungunūni ni findu fikusosigwamo.

⁷¹ Lilino, lilino uswe tukukētésya, mu ifi, amasiku mamandi ukufuma pala amīsi gikwitūgasya pala, mu iki ikitēndekigwa-numundu ikyakipānga-kipau-... pamo, ikitānki. Nhobokela une. Nhobokela une. Fyosa filikanunu. Ukufuma pāpo agēne go—ukufuma pāpo agēne gikusukiligwa, ifya fyōsa uluko lwa bufundakyala ni findu fisukiligwe mu gēne; lilino uswe tukwisa ukusyāgānia, akabalilo kāko agēne gikwitūgāsyā pala amasiku manandi, agēne gikuya gīmīle.

⁷² Kangi aligwesa ikumanya, mu syambukulu isya kipanga, akabalilo kāko Kyala ikutuma ikindukimo panja, i ndumi, kangi iyēne yikuya mbupwe ukufuma kwa Kyala, polelo ukufuma

pa—pa bŭmi bwa mwatalwālo yula (pamo kilikyosa ikyēne kibagile ukuya, umwe mukumbilikila umwēne mbumbakangi, pamo kilikyōsa umwe mukulonda ukuyoba isya ikyēne), ukufuma pa bufwe bwāke, polelo abēne bikwēga ububōmbela bukutēndekígwa kangi abēne bikutēndēka ikipānganio. Kangi nakalinga itolo bo abēne bikutēndēka ikipānganio kya ikyo, ikyēne kikufwa palapala pala. Ikyēne kitikusumakamo siku kangi. Ikyēne kyābōmbile ukukīndāmo akabalilo kalikōsa, kunyuma, ukufuma ku nyuma.

⁷³ Mukupa uluyīndiko ku mputi uyu gwa Kikatolika itūgēsye apa; akabalilo kāko Kyala āpāngénie ikipānga. . . pamo, komma ukuti āpāngenie ikyēne, Kyala akāpāngémiemo siku ikipānga. Umwēne akaya mu bukyulusi bwa luko ulo mma. Umwēne ali mu mbapo, komma ikipānganio. Polelo, akabalilo kako Kyala ālyāndile ikipanga kila ukufuma ku Lisiku lya Pentekosti. Kangi polelo kubumalikisyo ukusuluka ku Nicaes, Roma, abēne balinkukipāngania ikyēne, kangi pala ko kūko ikyēne kyātāgile a Maka gāke.

⁷⁴ Polelo uswe tukusuluka pāsi ku bubumbakangi bwa Luteri, kangi ikyēne kyāli kindu kikulumba. I Lisyu lya Kyala lyāpégigwe, “Abagolofu bisakuyaga nu bŭmi ukwisila mu lwītiko.” Kangi akabalilo kāko abēne bābōmbile, mbuyo ba abēne palikimo nukukūya kupimba, bōsa palikimo, bōsa ba abēne palikimo nukukūya nkyēne, abēne balinkutēndēka ikipānga kya Luteri, ukwipāgūla bēne ukufuma ku kibugutila iki, kangi polelo ikyēne kilinkufwa.

⁷⁵ Polelo Kyala alinkufyūsa mmwanya John Wesley, nu bwelusye, i ndumi ya mbombo ya lipyāna yakibili, kangi ikyēne kyāli kindu kinunu. Lōli ukufuma Wesley na Ausbury, abēne balinkukipāngania ikyēne, ikyēne kilinkufwa.

⁷⁶ Polelo mmwanya balinkwīsa abaPentekosti nu bupyanikisyo bwa fikūngilwa. Abēne bābōmbaga kanunu, ngimba kyābonike kyo fiki? Balinkukipāngania ikyēne kangi ikyēne kilinkufwa. Itolo katikati.

⁷⁷ Lilino pakatikati pa kyōsa iki, Kyala akāli ikubilikila abasyāle ukufuma mwa silisyōsa sya ngulilo sila. Umwēne yo naloliloli. Kangi akēne ko kabalilo kitu akakusōkelāmo, akakwībūngania twībēne. Kangi ikyo kyo iki une ngwinogona, aba Full Gospel Business Men babōmbile ikiyabo ikikulumba ukubongotola ifibūmba ifi, nukuyoba ukuti, “Bukayapo nu bukindane nabumo mwa uswe. Unko uswe twīsa palikimo nukumwīputa Kyāla pāsi pa fundo yimoyēne, komma pāsi pa kipānganio.” Linga ikyēne kyo kipānganio kimo, une mbagile ukusokapo pa kigemo lululu lilino. Une ngaya nakyo nakimo ukubomba na kyēne.

⁷⁸ Iki ikyēne kili, ikyēne kikufimbilisigwa ukuya bulilanisi, kangi komma ubulilanisi bwa kimanyisyo kimo, lōli ubulilanisi

mwa Kristi, ukwisila mu maka ga busyūke Bwāke. Ikyo kyo kindu iki kikutwāla u Būmi, ikyēne kikutwāla imbāpo.

⁷⁹ Kangi bo imbāpo yibagile ukwīsa, uswe tukusyāga pakufimbilisigwa ukuyapo ubufwe bo yikāli imbāpo. Kangi imbāpo yo kinyanyasi, une ndikupāsyā lo luko luki lwa mbāpo ulwēne luli. Linga iyēne yili nkipaga kya ngulube, pamo—pamo kulikōsa iyēne yiliko, iyēne yo kinyanyasi. Kango mōmumo yiyīlile i Mbāpo imbya, iyēne yikukupela ugwe ukubōmba ifindu ifi nabwila ugwe angali utikwīnogona ugwe angali kubōmba. Lōli akabalilo kāko ugwe gwītēndekīsyē ukufwa kwa gwīmwenē, polelo ugwe upāpīgwe kangi, ikipelīgwa ikipyā mwa Kristi Yeso, polelo ifindu, fikwīguka kangi ubūmi bukuya buketelo bupya kwa ugwe, panongwa yakuti ugwe gwītikīsyē u Mūndu gwa Yeso Kristi, kangi komma akamayisyo kamo pamo ikimanyisyo kimo.

⁸⁰ Pamo, kōpe ku Lisyu ilisimbīgwe, Iyēne libagile ukunyenemusīgwe na Mbepo Mwīkēmo. Kali bo bufundakyala bwingi buki ugwe uli nabo, ikyēne kilāmbalele pala kifwīle. Une nabagile ukuya ni ngano nkikufi; mpaka iyēne yikufika mu njila kūko iyēne yibagile ukunyenemusīgwa, ingano yila yitisakuyamo nyumi siku. Kangi ugwe ubagile ukuya na digri ya dokotala, Ph., LL., kilikyōsa ugwe kunyonywa; loli mpaka u Mbepo Mwikemo ikwisa pa ikyo kangi nukunyenemusya ikyene kwa ugwe, ukuya bwēndelēmo bwakabwako na Kyala, polelo ingano yitikubōmba nubununu nabumo. Ukumanyila kwāko kwaitolo.

⁸¹ Bo u nnyāmbala gwa kiNgereza āyobīle ikilo kimo apa, une nāsūwīgīle fiyo ku ikyo. Ukumanyila kōsa umwēne āli nako, bo yo Pauli, umwēne ālibwībwe fyōsa umwēne āmenye, ukuti āmmwāge Kristi, ukubomba ifindu ifi umwene inogonaga ukuti umwene angala atikubomba.

⁸² Lōli iyo yo njila Kyāla ikubōmbéla, Umwēne iikutuyūfya uswe mu mbātiko yītu yabumanyili. Komma mūmo une ngugelēla ukutūla ubusitakumanyila, lōli une ngugela ukubabula umwe ubukīndāne. Ubumanyili butisamo siku ukutwāla u Būmi. Ikyēne kikwēgēla u Mbepo gwa Kyala ukutwala u Būmi, kangi u Būmi bula bulīngīsāga itolo ukufuma mu luyigo lwabwinogonelo mma. Ubwēne bo bukufimbilisigwa ukwīsa ukufuma mu i Bāngēli, uluyigo lwa Lisyu, kangi i Lisyu lila lya lilalila mmayolo, umwīsyūgu, na bwinanabwila. Kangi akabalilo kāko Ubwēne bukugwa umwīsyūgu, nukunyenemusya, ugwe kukaba ikyakukōnga ugwe gwābōmbīle mu Mbombo 2. Katikati. Ikyēne kyo bwīla kibōmbīle, kangi ikyēne bwila kukuyaga, panongwa yakuti ikyēne yo Mbepo gwa Kyala uyu iikutwala akayīlo pa busyungutulo.

⁸³ Ikyēne kikwēgela ubusyungutilo ukubōmba ifindu. Fyōbéne umwe bāndu bwila mukumanyisigwa, “Twāla abāna bīnu kuno.” Mulimōsa, nalolilōli ikyo kyo kitalusye. Une nāsangalwīke ukumbomba umwanundindwana gwāngu, Rebekah, ikwisa nkati nukwitūgasya pāsi, itolo amaminiti manini pitasipo. Mwe bamo mwa umwe mumbwene une ngufig’amaso ku nkīkulu, umwēne āli mwanundindwana gwāngu, popāpo umwēne ālisile nkati nukwitūgasya pāsi. Une ngulōnda umwēne ukwāmbilila ulōsyo lwa Mbepo, kangī fyōbéne umwēne ali muno mu lukomano. Iyo yo nongwa ya ikyēne. Ikyēne kikwēgela ubusyungutilo.

⁸⁴ Bo mūmo unkāngāle Dokotala Bosworth ālisibile ukuyoba, “Ugwe ubagile ukwēga ilifūmbi lya nguku nukulibika ilyēne pāpa pa kabwa, ilyēne lisakupānja inguku.” Nongwa ya fiki? Panongwa yakuti ilyēne lyo lifūmbi kangī lili nu busyungutilo ubutalusye.

⁸⁵ Une ndikupasya kali ugwe guli gwa Methodisti, Baptisti, Presbeteri; mu busyungutilo ubutalusye, ilyēne lisakupānja umpāpigwe mpya mwana gwa Kyala. Ubwene bo busyungutilo ubu bukubōmba ikyēne, kisita kupāsyā kyo kikole kyakipānga-kipāguke ugwe uli nakyo.

⁸⁶ Nalisibile ukutima ing’ombe. Une nākētesisye untimi akabalilo kāko uswe twāsyēgāga isyēne mmatēngēle, ukusōka—ukusōka mu fīsu ifyakulyēsya ukusuluka kula ndukubo, kangī ukusibika isyēne pa litēngēle. Umwēne imaga pala nukukētēsya bo isyēne sikubūka ukukinda pa kipata, ku lupaso lwa busemo. Umwēne akabīkilemo siku ubutegelelo bwāko ngamu, panongwa yakuti pala syalipo uluko losa lwa ngamu syakindile pala. Loli kilipo ikindu kimokyene iki umwene ākētesisye, i ikikole kya lilopa. Iyēne yafimbilisigwāga ukuya Hereford imbelelesye mpupāpigwe kisita apo iyēne yikabagile ukubuka mu litēngēle lila, panongwa yakuti iyēne yo ya Kibugutila kya Hereford isi sikulya mu litēngēle lila. Iyēne yikufimbilisigwa ukuya ni kikole kya lilopa, ukukyūnga ubupapigwe ubutalusye.

⁸⁷ Kangī une ngwinogona iyo yo njila ikylene kisakuyaga ku Lisiku lya Bulongi. Umwēne atisakundālúsya linga une nāli gwa Methodisti, Baptisti, Pentekosti, pamo Presbeteri, lōli Umwēne isakulōndēsya ikilole kya Lilopa. “Akabalilo kāko une nguketa i Lilopa Une ngwisakukilania pa ugwe.” Ikyo kyo kindu.

⁸⁸ Popāpo uswe tukwāga ukuti amapīpa aga, ukufuma pakuya gitūgēsye pala pakabalilo, agēne gikuya...agēne gikuya mīmano kangī agēne gatikuya manunu mma. Kangī ikyēne kikuya polelo, lyōpe, kikuya kāya ka fyūla na bakomakipiki ni injoka nu utungunguni nu bubwabufu, na kyo kiliku ikingi, panongwa yakuti agēne gali nkayīlo ka bwiīme ubu bwigutile mu gēne. Ngimba ugwe ubagile ukwinogonela, ukusululuka ukufuma pa buyeleke bwa kibaga, pamo ukufuma pa nyumba

kifuki ni kibaga, pamo kulikōsa ububwāpufu bubagile ukuya, lo luko luki ulwa ngunguni pamo ifibwāpula, na kilikyōsa, iki kikusululukila mu lipīpa ili?

⁸⁹ Lilino, ikyēne kyo kyākwegelelapo ikipelelesye ikya luko lulilosa lwa kibatikano ikitēndekigwe-numundu. Umwēne yo ntoligwa, nukwanda itolo. Fyōbéne umwēne ikufūmbwa u Mpoki. Umwēne akābagile ukwipoka mwēne, umwēne akabagile ukubomba nakimo panongwa ya ikyēne. Umwēne ayōngile, nukwanda itolo. Umwēne apāpīgwe nkīsu, gwambībi, umwēne ikwīsa nkisu ikuyoba ubusyōbi. Umwēne yo nsyōbi, ukwānda itolo, popāpo abagile bulebule nkisu ukubomba kalikosa pamwene? Abagile bulebule u mundu umwikemo?

⁹⁰ Akayapo nu mundu mwikemo. Kikayapo ni kipanga ikikemo. Umwene yo Mbepo Mwikemo! Komma ikipanga ikikemo, u bandu abikemo; ikyene yo Mbepo Mwikemo pakati pa bandu, ikyo kyo iki ikyene kili. Amen. Komma ikyamba ikikemo papo Peteri na bene balimile; ikyamba kikali kikemo mma. Loli ikyene yo Kyala Mwikemo, pa kyamba, iki kyatendike ikyene ukuya kikemo. Somma u mundu umwikemo; ikyene yo Mbepo Mwikemo abombeligwe mu mundu yula, iki kikipela ikyene kikemo. Somma umundu; loli u Mundu ugwa Mbepo Mwikemo! Umwene akaya nnyambala; panongwa yakuti, umwene yo itolo mundu, “twaapapigwe mu mbibi, twaabumbigwe mbutulanongwa, ukwisa nkisu iki tukuyoba ubusyobi.”

⁹¹ Kalikosa akabatiko akatendekigwe-numundu kisakunyangwa umwene mulamula mu kila. Umwene isakugogamaso ikindu kila ukufuma ku gwakwinogonela, amaso gakwinogonela, ukuti abene bikwinogona, “Une niingile ikipanga, ingamu yangu yili pa buku. Une mbombile *iki*. U tata gwangu aali *iki*, na fyosa bo ifyo.” Kila kikipilikigwa kinunu mosa; iki, ikyene kili, nakimo ikyakuyobapo ukulwana ni kyene. Loli pope, mwinangu, Yeso aayobile, “Pene papo u mundu ikupapigwa kabubili, umwene akabagila nukuketa,” *ukuketa*, pala, kitikusanusya ukuti umwene ikuketa na maso gako mma, loli, “*ikupilikisya* i Kitangalala kya Kumwanya.” Mpaka ugwe upapigwe nkati!

⁹² Abagile bulebule undumbilili gwa kiBaptisti uyu, abagile bulebule umundu yula yuyo aalimile pala nukugila nukukiseka Ikyene? Muketile, kakayapo nakamo nkati mwa umwene iki kyabagile ukwambilila Ikyene; loli Kyala afimbilisigwaga ukubomba ikyene, muketile. Kyala aalimpele umwene u Mbepo Mwikemo. Umwene abonisye ukuti ubu bukaali busyobi mma, ili lyo Lisyu. Umwene itolo ikupilika ikyene kwene ku fundu ya sukulu, kangi abene bikugela ukwega syosa i—i sayo sya Kyala nukusibikaisyene pa lisiku ili likindile.

93 U nkeke undumbilili gwa kiBaptisti, apa pakaya patali mma, itugesye alipo papapa apa ulubunju ulu; kangi umwene alinkwisa kwa une, kangi umwene alinkuyoba, “Nkundwe Branham, kilipo ikindu kimokyene iki ugwe kubomba iki kyo kisobi.”

Une ndinkuti, “Ndula une.”

94 Kangi umwene alinkuti, “Ugwe uli, une ngwinogona ugwe uli nu mundu ugwabwanaloli kangi nnunu, loli . . .”

Une ndinkuti, “Ndaga ugwe, nkulumba.”

Umwene alinkuti, “Loli kilipo ikindu kimokyene iki ugwe kubomba mbusobi.”

Une ndinkuti, “Une ngusubila u Ntwa akyagile itolo ikindu kimokyene ikisobi.”

95 Kangi umwene alinkuti, “Ena, kilipo . . . Iki kyo iki ugwe kubomba iki kyo kisobi.” Alinkuti, “Ugwe kugela ukutwala ikisu kya bubombeli bwabatumigwa, kangi,” alinkuti, “ububombeli bwabatumigwa bwamalike na batumigwa.”

96 Une ndinkuti, “Ukuya m’Baptisti ku m’Baptisti, une ngulonda ukulalusya ugwe ililalusyo limolyene.”

Alinkuti, “Ngimba fiki?”

97 Une ndinkuti, “Ngimba ugwe kwitika i Lisyu lya Kyala likuputiligwa, akayabo kalilkosa aka Lyene?”

Umwene alinkuti, “Fiki, naloliloli.”

98 Une ndinkuti, “Polelo, Umwene aayobile, ‘Komma ukongelelako ilisyu limolyene, pamo ukwegako Limolyene.’ Kabuno,” une ndikuyoba polelo, “Une nisakukunangisyaga ugwe papo u Lusayo ulwabatumigwa lwalisile pa bandu, ukwisila mu lufingo lwa Kyala, lilino ugwe nngangisya une ulufingo lwa Kyala kangi akabalilo kako ulwene lwasokilepo pa bandu. Muketile, linga ugwe kutoligwa ukutwala ikyo mu Lisyu, polelo—polelo gwibweko isya ikylene, muketile,” une ndinkuti, “panongwa yakuti Ulwene lukali lukukindilila nkyeni.”

99 Umwene akaayobilemo siku nakimo ku maminiti manini. Kangi polelo une ndinkuti, “Mulimosa, polelo, nkundwe, une ngulonda ukusuma ugwe iki. Peteri atwele indumi yabatumigwa, pa Lisiku lya Pentekosti. Kangi uswe twesa tumenye ikyo kyo kyabwanaloli, kabuno umwene aali ni fungulilo ku Kitanglala, isi Yeso atalilo aalimpele umwene. Kangi lilino ketesya iki umwene aayobile. Umwene aayobile, ‘Pinduka, aligwesa gwa umwe, kangi osigwaga mu Ngamu ya Yeso Kristi ku bufyule bwa mbibi, kangi umwe mwisakwambilila ikikungilwa kya Mbepo Mwikemo. Kabuno ulufingo luli kwa umwe, kangi ku bana binu, kangi ku bene babo bali kubutali, nakope ku babingi mumo u Ntwa Kyala gwitu isakubilikilaga.’ Polelo linga bulipo ubuyo kuko Umwene aalyegile ikylene panja, polelo kyo fiki kyabonike

ku masyu ga Peteri pa Lisiku lya Pentekosti?” Muketile? Umma, ikyene kikamalikamo siku!

Umpala u Kang’osi uyu afwaga, Lyako i Lilopa
 ilipala
 Litisakusuukamo siku a Maka gake,
 Mpaka kyosa i Kipanga ikitabuligwe ikya
 Kyala
 Kiyege kipokigwe, ukonangamo kangi mma.
 Polelo mu uluyindikigwepo, ulunyafu
 ulwimbo,
 Une nisakwimba a maka Gako ukupoka
 Bo ulupelekisa ulwakitabu, ululimi ulutabuke
 Lulambalele kimyemye mu lipumba.

¹⁰⁰ Kyala andule une ukwitika Ikyo nukwibanilila ku Lyene, kangi twesa ba uswe, nu kwima pa Lyene, panongwa yakuti Ikyene bo Bwanaloli bwa Nongwainunu! Ena, nkulumba.

¹⁰¹ Umundu gwa mahala abagile ukusita kuketamo siku ku findu ifi. Nukumanya ukuti ifyene fitisakubomba imbombo. Ifyene fikabombamo imbombo siku. Ubwiputi bwakwipangania kangi ubwisibile bwakwipangania butisakubombamo imbombo siku mu Kuyapo kwa Kyala. Ikyene kikufimbilisigwa ukwisa, ilisitakubwapuligwa, ukufuma kwa Kyala. Ikyene kikabombeligwamo siku na Kyala, nakabalilo nakamo iyolo ukuti Kyala abombilemo imbombo siku ikipanganio bo ikyo. Lilino umwe, o, umwe mukubaga abandu binu ni findu bo fila. Loli une ngusanusya u lwanalolilo u Luyungu lwa Kyala, u Lusayo bo lulo lwagwile pa Lisiku lya Pentekosti, ikyene kitikwisamo siku mu kipanganio; ikyene kikwisa mu mbapo, ukuya mpapigwe kabubili.

¹⁰² Uswe tukubilikigwa ukwega Israeli kuli—kuli kyakwegelela, iki abene bafumile pakuya. Ketesya, “Abene bapikile Umwene, inyibuko yabo imbegigwe, kangi balifukulile bene amapipa.” Ngimba umwe mubagile ukwinogonela i—i—i—i kindu, akabalilo kako unnyambala ali pa kisiba kya nyibuko, ikunwa, kangi polelo ikilonda ukwitendekela mwene ilipipa, muketile, ukuti anwelege ukufuma mu lyene? Lilino ikyo kyo iki u nsololi aayobile, ikyo kyo iki i Lisyu lya Kyala lyaayobile. Ikyo kyo iki Kyala aayobile ku nsololi. “Umwe mundagile Une kangi—kangi mundekile Une, i Nyibuko ya misi gabumi; kangi mwifukulile mwibene amapipa, aga go galendemwike, kangi agene gikusulula.”

¹⁰³ Muketile, ikindukimo, abene balondaga ikindukimo abene babagile ukulongolela, pamo ukunangisya ukuti abene baabombile. Ubo bo—ubo bo butoyofu bwa bwiputi bwakupaangania. Ubwene bo akabalilo kosa bukugela, abene bikufimbilisigwa ukuya ni kindukimo mu kyene bene. Abene bikufimbilisigwa ukuya na ifi ifipanganio ni fibugutula, ni

findu, “Kangi une ningile ku *iki* lilino.” Mbuyo bwa ukuya itolo bana bakwiyufya ba Kyala, abene bikulonda ikindukimo iki abene babagile ukunangisya pabene. Mbuyo bwa kundeka Kyala ukubomba ikylene mu njila Yake, abene baalondaga ukubomba ikylene munjila yabo. Kangi iyo yo njila ifipanganio fibikile ikipanga umwisyugu. Komma. . . Ikipanganio kilikyosa, kimo kikulonda ikylene injila *iyi*, kimo kikulonda ikylene mu njila *yila*. Linga ugwe uli gwa kiMethodisti, ugwe kufimbilisigwa ukuya injila *iyi*. Um’Baptisti, injila *iyi*. Um’Presbeteri, Katolika, kyo kiliku ikylene, abene baali nafyo ifipanganio fyabo. Nakimo ukulwana na ikyo, loli ikyo kikaya iki une nguyobapo.

¹⁰⁴ Umundu ikulonda injila yake iyakubombela ikylene, kangi Kyala ali nalyo injila Yake ikubombela ikylene. Kangi Umwene aayobile, “Umwe mukwibanilila ku nyila yinu, ilipipa ililendemuke; kangi mutisakwitika injila Yangu, injila ya Bumi.”

¹⁰⁵ Kangi ikyo kindu kilakila mumo ikylene kiyilile umwisyugu. Ikyene itolo kikukandukapo napanandi. Inogona bo butoyofu buki unnyambala alekege ikisiba kyanyibuko ikya misi amelu gikwibukila mmwanya, kangi polelo umwene ikulonda ukubuka ku lipĭpa ililendemuke ili ātendekĭke mwene, nukwifukulila mwēne pānja ilipĭpa, ni fyakinyanyasi ifi fili pamwanya pa kibaga fikwisukila mu lyēne, polelo ukunwa ukufuma mu lĭla. Kilipo naloliloli ikindukimo kisopi mmahala nu mundu yula.

¹⁰⁶ Kangi akabalilo kako unnyambala isakwibanilila ku u—u bupilikisyo bwakipanga ubwa Lisimbo, mbuyo bwa kwitikisya u Mbepo Mwikemo uyu ikusisimikisya i Lisimbo nukulitendeka Ilyene lyanaloli kwa ugwe, kilipo ikindukimo kisobi mwambepo nu mundu yula. Uko ko katikati kotalusya. Naloliloli, u Mbepo Mwikemo! Aligwesa ali nubulinganio bwa i Bāngĕli lyābo, iki umwe mukwinogona kyo kitalusye. Kyala atikufumbwa ubutuli bwĭnu. Kyala atikufumbwa ubulinganio bwĭno.

¹⁰⁷ Kyala yo Ndinganii Gwa Yuyo Mwēne. Kyala ikubomba ululinganio injila *iyi* Umwēne—injila *iyi* Umwēne ikuyoba Umwene ikubombaga ikylene. U Ntwa aayobile ku bwandilo, “Unko kuyeko ubwelu,” kangi kulinkuyako ubwelu. Ikyo kitikufumbwa ululinganio lulilosa. Ikyo kyo iki Kyala aabombile. Umwēne alinkuti “umfunde isakuyaga ni kifuba,” umwene alinkuya. Ikyo kitikulondigwaga ululinganio lulilosa mma. Umwēne āyobile Umwēne isa “kōnaga panja u Mbepo Gwake pa nyofu gosa,” Umwēne ābombile. Ikyēne kitikufumbwa ubulĭnganie bulibosa. Kyala ikulingania i Lisyu Lyake Mwēne ukwisila mu kusisimikisya Ilyēne, nukulināngisye Ilyēne, nukusisimikisya Ilyēne.

¹⁰⁸ Umo mo mūmo u nsololi asisimikisigwe ukuya gwa Kyala. Umwene alinkuti, “Linga alipo yumo pakati pamyinu, uyu gwamwambepo pamo nsololi, Une ne Ntwa ngwisa kwimanyisyaga Nimwene ku mwene mu mboniboni, ukuyoba

nagwe ukwendela mu njosi. Kangi iki umwene ikuyoba kikwisa ukuboneka, polelo ntilaga umwene; loli linga kitikuboneka mma, komma ukubomba ikyene.”

¹⁰⁹ Ikyo kyo kindu kilakila akabalilo kako Kyala ikuyoba i Lisyu Lyake, kangi unnyambala ikuti, “I Lisyu lyo *Ili*,” kangi ikyene kikuboneka injila yila, polelo ikyene yo Kyala ikubomba ikyene.

¹¹⁰ Loli linga umwene ikuyoba, “Ikyene kyo njila *iyi*, kangi amasiku gakĩndĩle,” fiki ikyene kikwēga fyōsa i...Umwene ikufikila ku nkati ugwanjala, nkiboko kyake, ku bāna, nukwēga ukunyaka ukufuma ku bēne; kangi abēne ukuya ni njala. Nongwa ya fiki ugwe gwabagile ukulonda ukunwa ukufuma mu lipīpa akabalilo kāko ikisiba kyanyibuko iki kyāli pala?

¹¹¹ Ngimba i nyībuko ya Būmi yo fiki lilino? Ngimba inyībuko ya Būmi yo fiki, inyībuko ya Misi gabumi? Ikisiba kyanyibuko, uswe tubagile ukukifwānikisya Ikyēne ku.

¹¹² Lilino une ngulonda umwe uketesa ubukindane pakati pa lipīpa ni nyībuko ya misi gabumi; ikisiba kyanyibuko, ni lipīpa ilyaiyolo ililendemuke pala liswile ni ngnguni, abakomakipiki, ifyūla, ifibinisya, fyofingi-filiku, muketile.

¹¹³ Kangi apa ikisiba ikyanyībuko. Lilino ketesa iki. Ikyēne kyo kyakwitula-kyēne. Ugwe utikufimbilisigwa ukwēga ifipānganio ifinywāmu filifyosa nukutwāla ihela sinyingi mu kyēne. Ugwe utikufimbilisigwa ukwīngisya abingila-kipanga bingi mma. Ikyēne kikutula abingili bāke, aba Mbepo gwa Bumi nkati mmyābo, kikubombabomba.

¹¹⁴ Kētēsa amisi aga gikufuma ku kyēne, mapūpwe, mapelesye kangi mēlu. Komma ilipīpa, ikindukimo iki kīmīle iki kisimbígwe na malongo mana, aminogonelo malongo mahano amakindanekindane, kikuyoba, “*Iki* kyo kitalusye, kangi *ikyo* kyo kitalusye, kangi ubupilikisyo *ubu*,” nukusala nukukōléla pala, kangi bo mūmo abēne bikubōmba, kangi abēne bikupela ikipānga-kipāgūke ukufuma mwa ikyēne. Ilyēne lyo lipelesye kangi lyēlu, lisitakubwāpuligwa Lisyu lya Kyala, likwisa ku kiboko kya Kyāla. Ikyēne kyo kisiba kyanyibuko kyanaloli.

¹¹⁵ Ketesa, ikyakusofu kya maka gake kyo kili nkati mu kyene. Umundu akabalilo akukyāga ikyēne. Uluko lumo lwa kuguta, kunyuma ku kyēne, uku kukutēndéke ikyēne ukugutila mmwanya.

¹¹⁶ Une ngukumbukila akabalilo kāko une, nālisibile, nāli ndindilila finyamana gwa kīsu kya Indiana, une nālisibile ukubuka kifuki, mu Harrison County, ikisiba kimo, inyibuko. Ikyēne kyo bwīla kyanyibukilaga mmwanya. Kangi itolo, o, ikyēne kyabonekaga ngati ikyēne kyāli kindu ikihoboke ukukinda. Kali amatalala gāli pāsi pa kipālo, amatalala, gabūndēne, kali kwātalele bulebule, ikyēne pōpe kyanyibukāga; kūko ifitubwi ni fitanki ifyaiyolo ifitendekigwa-numundu, ni fyula na filifyosa, fyali panja pala fitalele mōsa, fyūmu.

117 Kangi ikyo kikubūka ukunāngīsa ukuti ikipānga-kipāgūke kilikyosa, ukwisila ukusitakuyapo kunandi kwa Mbepo pamo ukwanduka kunini kwa busyungutilo, kisakutalala mōsa. Loli ikisiba kyanyībuko kya Kyala, Umwene yo—Umwene yo yuyo mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila, ikyēne kikumilisa ifindu fyōsa ikunyibuka ukufuma mu kyēne nukusosīgwāmo mu kyēne. Kangi kikayamo nakimo nkati mula, nukwanda itolo. Kangi kalikosa kakwisa nkati mu kyēne, ikyēne kisakuguta ikyēne ukufuma mu njila.

118 Ikindu kila kyanyibukāga mmwanya bo lula, kangi une ndinkuti, nālītūgēsye pala ilisiku limo, une ndinkwīnogona, “Une ngusubila ukuti une ngwisakuyobaga ku nyibuko yila, itolo pa kabalilo kanandi.” Une ndinkufula ikitili kyāngu, kangi une ndinkuti, “Ngimba ugwe usangalwike fiyo na fiki? Ngimba ugwe kunyībukila fiki? Lumo ikyēne kyo panongwa yakuti imbabala sikunwa ukufuma kwa ugwe, apo na apo.”

Linga umwene abagile ukuyoba, umwene angali ayobile, “Umma.”

Une ndinkuti, “Lumo ikyēne kyo panongwa yakuti une ngunwāpo ukufuma pa ugwe.”

“Umma, ikyo kikaya mma.”

119 Une ndinkuti, “Mulimōsa, ngimba fyo fiki fikukupela ugwe ukuya mpelelesye, mwēlu fiyo? Popāpo fiki—fiki iki kyo kikunyibuka, iki kikupela ugwe ukunyibuka, gwiswile nu buhobofu akabalilo kōsa, kangi nakimo kibagile ukukutalalisye ugwe mōsa? Ugwe kōnelēla mmwanya mu mbepo, kangi kikayapo nakimo, amisi amēlu.”

120 Linga ikyēne kyābagile ukuyoba kwa une, umwe mumenye iki ikisiba kila angali kiyobile? Umwēne angali ayobile, “Nkundwe Branham, ikyēne kikaya une ngunyibuka, ikyēne kyo kindukimo kunyuma kwa une, kikunyibuka une.” Kangi iyo yo njila ikyēne kili na . . . Ilyo lyo lisyu ililondo, lōli umwe mumenye iki une ngusanusya.

121 Kangi iyo yo njila ikyene kili nu bwendelemo bwa kupāpigwa-kangi. Ugwe ukabagile ukukyūnga ikyēne. Ikyēne kyo i—i kisiba kya misi nkati mwa ugwe, kikunyibukila mwānya mu Būmi ubusitakumalika. Muketile, kilipo ikindukimo ikye ikyēne, iki ugwe ukuya nakyō nakimo ikyakubōmbapo. Ifitanki ifitēdekīgwa-numundu fibagile ukutalala, kangi bala ukusūmīla uluyigo na filifyōsa; lōli u nnyāmbāla uyu ali pāsi pa Nyībuko yila, ukwitūgala mu Nyībuko yila, ikyēne kyo pamusi na pakilo! Umma, ugwe utikufīmbilisīgwa ukugūlīla ifula syankaya pamo isasano isyankaya. Ugwe gwiswile ni Kyēne. “Une nisakupa ku mwēne i nyībuko ya Būmi, mwa umwēne, yikunyibukila mmwanya.” Kilipo ikindukimo mu Kyēne, ikyo kyo kipūpwe ilisiku lililyosa, kipelelesye kangi kyēlu. Ilyēne lyo lisitakubwāpulgwa Lisyu lya Kyala mu ndumbula na mu

ndomo gwāko, likwisisimikisya Lyēne, likwiyobéla Lyēne. Une ndikupāsya kali ukwēne kukutima, kali ukwēne kukugwa amatalala, lo luko luki lwa kabalilo ulwēne luli, ugwe pōpe uli nsangaluke panongwa yakuti u Mbepo Mwikemo ali nkati mula ikunyibukila mmwanya. Agēne go Maka amafisigwe. Kētésya. O, ikyakubutitu kyāke kili nkati mu kyēne.

¹²² Ikyēne kikwiyipa kyēne, mwaitolo, ku aligwēsa isakunwa nukubōmbela ikīndu kyāke. Lilino ugwe utikusalapo, nukuyoba, “Mulimōsa, lilino une itolo ngufimbilisigwāga ukubuka ku kipanga kya Methodisti panongwa yakuti une ndi gwa Methodisti, pa lusasano. Une ngufimbilisigwāga ukubuka ukukilania *apa*, lōli (linga) une ngifimbilisigwa ukubuka ku kiPentekosti panongwa yakuti une ne nsasanie gwa kiPentekosti.” Une ngubabula umwe, akabalilo kāko ugwe uli ni kisiba kya Mīsi gikunyibukila mmwanya, i Nyībuko yila, akabalilo kāko ugwe kunwa kifuki pala, kukayapo ukukīndana, ugwe kupa ku kilikyōsa iki kikwīsa. Ugwe gwītendekisye ukupa u lusūbilo ku Būmi ku n’Katolika, ku m’Protestanti, ku n’Juda, ku nsitakyala, pamo kilikyōsa ikyēne kili. Ugwe gwe naloliloli, naloliloli uli nakyō i Kindukimo mwa ugwe, iki kyo kikubōmba ikyēne.

¹²³ Ugwe kētésya ikindu ikingi ikya ikyēne, ugwe utikufūmbwa ukukifūtīla ikyēne. Ugwe utikufimbilisigwa ukukīkwāba ikyēne, kangī ukukifūtīl ikyēne mōsa. Une ngētīle fingi fīyo ifya ikyō mpaka ikyēne kikumbela une ukuya mbine, ukufūtīla mwānya ikindukimo; ukukuba ikilundiko kya bwīm̄bilo, nukunyelanyela mmwanya-na-palipōsa, pamo—pamo ikibugutīla ikikulumba kya mabuku nkaya, kangī ifimanyilo ifikulumba ifinywāmu, “U nnyāmbāla gwa sala iyi.”

¹²⁴ Alipo yumoywene itolo u Nnyāmbāla gwa sala, kangī uyu yo Yeso Kristi, Uyu yo yuyo mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila. Alipo yumo itolo ntiga Ntumigwa ukufuma kwa Kyala, kangī uyu—uyu yo Yeso Kristi. Ena, nkulumba.

¹²⁵ Ugwe utikufūmbwa ukukifūtīla Iki mmwanya, pamo ukukīkwābīla Ikyēne pāsī. Pamo, komma, ugwe utikufimbilisigwa ukwingilakipanga mu Kyēne. Ugwe itolo kwēge Ikyēne, mwaitolo. Amenī. “Une ne Nyībuko ya Mīsi gabūmi; umwe mundekile Une, ukubūka nukwipelēla mwibene ifitanki fimo.” Lilino ugwe utikufimbilisigwa ukufūtīla Ikyēne, ukufūtīla Ikyēne, ukukwāba Ikyēne, nukwingilamo mu Kyēne, ukufukula Ikyēne, nakimo ikingi. Ugwe itolo ubagile ukwēga Ikyēne, mwaitolo.

¹²⁶ Ugwe utikufūmbwa ubufundakyala bulibosa ubutēndekīgwe-numundu ukuya kyēnda ikisūjīlo, pōpe, ukukubūla ugwe iki kikubūka ukukīnda Ikyēne, iki Ikyēne kyabōmbile. Nakimo. Ubufundakyala bumo ubutēndekīgwanumundu ubwa kipānganio kyabumanyi kimo, ubwiputi

ubwabwikemo-pagwimwene mu *iki*, mu *iki*, pamo ilipĭpa limo ilya kipāngānio ikyabwiputi; ugwe utikufūmbwa ikyēne mma. Ikyēne kitikufūmbilisígwa ukuya pala mma. Ugwe kubĭka ikyēnda pa Ikyo, Ikyēne kisakusōpa ikyēne mulamula mmwanya mu mbepo. Ikyēne kikaya nakyo nakimo ikyakubōmba ni kyēne. Ikyēne kyo kyakwitūla-kyēne! Ikyēne kyo Maka ga Kyalala gikunyibukila mmwanya m'Būmi. Nongwa ya fiki u mūndu isakuleka ikīndu bo Kila, ukwakwīngīla ikipānganio kimo, kyo kingipo ukukīnda iki une nabagīle ukuyoba. Ikyēne kitikufūmbwa utwēnda tulitōsa utusūjīlo. Ikyēne kitikufūmbwa ikyēne. Ikyēne kitikufūmbwa ukuya ki-...kitikufūmbwa ukusūbila ifula syankaya kuli ubwīsulē bwāke. Ikyēne kyo kīswīle akabalilo kōsa. Amenī.

127 U nnyāmbala, une ngubapilika abēne bikuyoba, “Une itolo ndipāsi mbutagīlo umwīsyūgu.” O, mwe!

128 O, une nsangalwīke ukuya mūmi mu Kuyapo kwa Kyalala, kali ifindu fikubuka mbutalusye pamo fikayafitalusye. Umwene yo Bumi bwangu. Amenī. Umwene yo Bumi bwitu. Umwene yo Bumi, u Bumi ubwingi. Ena, nkulumba. Kangi—kangi keta iki Ikyene kikubomba kuli uswe. Amaka gake gali nkati mu Kyene. Ikyene kitikufūmbwa nukupupwa nakumo ukufuma mu lipĭpa, pamo ikipanganio kilikyōsa ikingi.

129 Umundu yumo ikuyoba, “Mulimōsa, ilikādi lyāko lya bulilani si lyo liliku? Unko uswe tukete linga ugwe uli m'Baptisti unnunu. Une nguketaga linga ugwe uli nalyo ilikādi.” Pamo—pamo, “. . . u m'Pentekosti unnunu. . . linga ugwe yugwe gwa Bunobwēne. . . Bubili. . . Butatu.” Pamo—pamo “. . . kilikyosa ikingi.” Muketile, Ikyēne kitikufūmbwa ukupūpīgwa kulikōsa. Ikyēne akabalilo kōsa kikubūka. Ena.

130 Umwe mumenye, une nālisibīle ukuya nalyo ilipĭpa lyaiyolo ili, Une nafūmbilisigwāga ukōna amisi pāsi pala nu kupūpwa nu kupūpwa nu kupūpwa, nikyakufipila ikyaiyolo iki, ukugasōsyāmo agēne panja pala; umwe mumenye, ukōnelāmo amisi agakongelelapo mu kyēne, kangi itolo ukōna ikibugutila kya ngunguni ni fīndu mula, ukufipa utunyamana ni findu. Ikyo kyo itolo mo mūmo simo mwa isi isasano siyakupanganiapangania siyīlile.

131 Lōli, ndaga Kyalala, “Yilipo i Nyībuko yiswīle ni Lilopa, kūko abatulwanongwa bikwiyubika pāsi pa mōgēsyo!” Ugwe utikupela abīngila-kipānga mma; ugwe kupela a Bakristi ukufuma ku bēne akabalilo kāko abēne bikwīsa ku Nyībuko.

132 Nongwa ya fiki ugwe kuleka i Nyībuko ya misi agabūmi, ukwakunwa ku kitubwi bo kila?

133 Nukama ukufipila mmwanya; amaka Gake gali nkati mu Kyēne. Ikyēne kitukufūmbwa ukupūpwa, ena, nkulumba, kabuno (Kyēne) u Būmbi Bwāke Bwēne buli mu Kyēne. Umo mo mūmo u Luyūngu lwa Kyalala luli mu ndūmbula ya nūndu. U Būmi

bwa Kyāla buli nkati mwa yumo pamwene, komma nkipānga, mwa ugwe, Ubwēne buli mwa ugwe, ugwe gwe yūyo ali ni mbeyu ya Būmi mwa ugwe.

¹³⁴ Itolo ukōnja kumokwēne bwa Ubwēne ko kukutēndeka ubupilikisyo ku luko lōsa lwa baputi. Ndālūsya umputi gwa kiKatolika, ndālūsya u m’Baptisti, kilikyōsa ikyēne kili. Itolo ukōnja kumokwēne kwa amakulumba amapupwe amīsi gamunyībuko aga, une ngukubūla ugwe, ikyēne kikipilikisigwa ukuti Ubwēne bo Bwānalōli. Umoyo gwāke gwanjala, mulimōsa, ikyēne kyakupilikisigwa ku gwakyūmilwa, mulimosa. Lilino linga ugwe utikumilwa... Unnini uyu u m’Baptisti, umwēne akūmilwāga mma, nukwānda itolo; lōli akabalilo kāko umwēne alinkuya mūmulwe, amisi galinkonjigwa naloliloli mbunu. Uko ko kutalusya, lōli ugwe kufīmbilisigwa ukūmilwa, “ikūmilwa ikisayigwe,” bo mūmo Yeso ākibilikile kila. “Nsayigwa yo ugwe akabalilo kako ugwe naloli kuya ni njala ni kyūmilwa kuli ubugolofu, kabuno ugwe bisakwikutisigwaga.” Ameni. Yeso āyobile ikyo, mwīnangu. Ena, nkulumba, Iyēne yo Nyībūko insayigwa ku būmilwe.

¹³⁵ Nongwa ya fiki aligwēsa abagile ukulōnda ukwandulisania Ikyēne ni kiyibiyibi? Bulebule ugwe kulōnda ukwandulisania ikisiba kyanyībūko na mīsi gwa mmiyibiyibi, giswīle nu tungunguni nu bubwāpufu bwa luko lōsa lwa tupāngo utupeligwa-numundu, uti Kyala āyobile ukuti, “Ukongelelapo limo ku Lisyu Lyāke, pamo ukwēga limo mwa Masyu Gāke ukusōsyāpo, ikiyabo kyāke kisakwēgigwako ukufuma ku Būku gwa Būmi”?

¹³⁶ Kangi akabalilo kako Kyala aafingile ukuti Umwene ikusisimikisyāga i Lisyu mu ngulilo yilyōsa, “Kabuno ulufīngo luli kwa umwe nu ku bāna bīnu, na bala bābo bali kubutali, na bu bwīngi bwa aba u Ntwa u Kyala gwītu isakubilikīla,” nongwa ya fiki ugwe gwabagile ukufipa pa kyākufipila ikyakipāngānio kimo iki kibwapuligwe ku fyīnja fi fīngi, ukufuma ku manna gāmo agaiyolo? Lumo a manna gāli kanunu mōsa, nakimo ikyākulwāna ni kyēne, mmasiku ga Martin Luther, mmasiku ga *iki* kangi mmasiku ga *kila*, kangi ababūmba-kangi abāngi, nakimo ikyo ikyēne; lōli ago ga manna aga gāgwīle akabalilo katali aka kakīndile.

¹³⁷ Linga uswe tukukētēsya mu i Bāngēli, ukuti abēne bafīmbilisigwāga ukwakusala ilyēne ilisiku lililyōsa. Abēne bafīmbilisigwāga ukugāga amapya. Ukufuma ilyēne lyāyāga panini likūlu, ilyēne lyābolāga. Ilyēne likabagile ukubola kisita kunyungutuka. Ilyēne likufīmbilisigwa ukuya ni bacteria mu lyēne, pamo ikindukimo uku—uku pela ikyēne ukubōla. Uswe tumenye ikyo kīkyo.

¹³⁸ Kangi mo mūmo fiyīlile ifipāngānio! Linga ilyēne likulāmbalala pala ukufuma ku lusasano ulukulumba ukubuka

ku lungi, kang'i ilyēne likufika pakubwāpuligwa kang'i likuya lisusigwe nu tungunguni, kang'i ngati ilipīpa liswīle ni ngelegele, bo mūmo uswe twalisibile ukubilikila ikyēne, utumbāsi utunini utwāiyolo utu twākināga nkati mula.

¹³⁹ Kang'i ulo lo lutamio nu bwāsisibīle bwa bandu bingi fiyo umwīsyūgu. Abēne bo—abēne bo itolo biswīle ni ngelegele, bikukinisya imiswīgāla ukufuma ku kimo ukubūka ku kimo, kang'i kimo ukubūka ku kingi, bikuyoba utupāngo utu tukaya nu Bwānalōli nabumo mu kyēne napanandi. Uko ko kutalusya, ukukinisya imiswigala ukufuma mu kimo ukwingila mu kīngi. “Une nāli gwa kiMethodisti; une nīngīle i kiBaptisti. Une nāli gwa kiKatolika; une nābūkīle ukuya *iki*. Une nābūkīle ukuya *kila*.” Ikyēne kyo itolo ngelegele.

¹⁴⁰ O, ibwa ikindu kyōsa, kang'i gomokelaga ku Nyībuko (Ameni!), i Kisiba kyanībuko, ukwābūmi-bwīla u Kuyapo kwa Kristi! Une ngwitika Umwēne ukuya nsitakumalikamo Nyībūko ya Būmi. Bo bwingipo ugwe kwēga ukufuma ku Mwēne, kupupwanopo ikyēne kikuya, kang'i bo butalalifupo ikyēne kukuya, kang'i bo bununupo ikyēne kukuya, kang'i bo bunyapo ikyēne kikōnjīgwa. Une nāmbombelāga Umwēne lilino ku fyīnja malongo-matatu-na-fitatu, kang'i ilisiku lililyōsa likukula pōpe linyafupo ukukīnda ukwēne kwāyīlīle ilisiku lyapabutasi. Une nasikumō. . . Umwēne āyobile ugwe utisakūmilwāmo siku linga uswe twānwīle ukufuma mu Mīsi aga. Kētēsya mumo Ikyēne kiyīlēle ubukulumba. O!

¹⁴¹ Israeli ābōmbīle mūmo bīngi bikubōmba umwīsyūgu, abēne bayilekile inyībuko ya mīsi gabumi, ukubūka ukwakufukulila bēne amapīpa.

¹⁴² Lilino ukuyoba isya ipyāna itolo ku kabalilo kamo, iki ipyāna lya Kyāla. Uswe tuli ni ndagilo ni ngomelesyo, “Kangi linga ugwe utikwīgēla ku mpaka gula. . . Une ndinayo ingili ya kugelelēla yabupūti; linga ugwe utikugelela ukufikapo itolo pamwanya ku kila, ugwe kufimbilisīgwa, ugwe ukabagila ukwīngila nkati,” na fyōsa bo ifyo. Lōli Kyala ukutupoka uswe ni'pyāna, komma ukwīsila mu ngili yakugelēla. Muketile? Lōli Kyala, ukuyoba isya ipyāna lilino, itolo mūmo iki kyābonike ukuboneka pa buyo, ukunwa ukufuma ku Mwēne, ukufuma ku ngili yakugelēla iyi. . .

¹⁴³ Ukwilūmbūsya, abaIsraeli bakwīlumbusya. Kētēsya, Umwene alinkuti, “Kangi une ngukuyatilaga ugwe kang'i.” Kētēsya mu Lisimbo. Kētēsya, Umwēne isakubagelaga abēne, ukubayātīla abēne kāngi. AbaIsraeli abīlūmbūsye, kwa Sumbi Unkesefu, babilikīgwe ukunkōngēsya Umwēne ukwisila mmisi amīmāno galgupti, ukuya bāndu abābūke. Abēne bāli batumwa. Abēne babilikīgwe ukwīsa kwīsilya ukuya bāndu abābūke, nu Mwēne. Balinkusōka panja ukwīsila mwa Sumbi Umfwāno, Sumbi Umfwāno; Sumbi Unkesefu, tutigi, ukusōka

panja ukwisila mu kila, ukubūka ndulangalanga, ukutwāla ulupāgulanganio pakati pa bēne na begeleli ukugela ukwēgelēla ikyēne, kisita bubute.

¹⁴⁴ O, ikyo kyo iki kyapelile u lutamio. Aligwēsa ba bēne alinkupyūtígwa ndula-... , pamo, mulamula—mulumula mwa sumbi, Faraso na bābwíte bake. Abēne bababwene abāndu bikwēnda na Maka amakindakipelígwa, popāpo abēne balinkugomokela pala nukugela ukwēgelēla kila, kisita kwingisigwāmo mu lusayo. Kangi akabalilo kāko abēne bābombile, abēne balinkupyūtígwa. Ikyēne kyo kyamumbili ikyakufwanikisania.

¹⁴⁵ U mundu uyu ikugela ukubōmba ikyo, ukugela ukwēgelēla ikindukimo, polelo umwēne ikupela ubufwanikisano ubwamumbili bwa Nkristi gwanaloli.

¹⁴⁶ U nkundwe gwāngu gwa Kimwenye pala ikumanya ikyo. Ngufika kula ukusyungutila Bombay kangi ugwe kukēta abāndu kula, aba Hindi ka bosa bo abo, balambalele pamwanya pa mifwa kangi pamwanya... bikwēnda mandalasi kangi—kangi bikwēnda nkati mmoto, ukubonesya ifi abene babagile ukubomba, kangi ifindu bo... Ikyo kyo kyakwegelela kwamumbili ikya mūndu yumo kunyuma mmatēngéle kula, ikubōmba ikyo ku likemo kuli kyala gwāke.

¹⁴⁷ Uswe tukwāga ikyo pakati pa būmi bōsa bwabwīpūti, ukwēgelēla bwamumbili, umundu yumo ikugela ukuya ngati uyūngi. Kilipo kimokyene itolo ikyakwēgelelāpo ugwe ubagile ukuya, ikyo kyo ngati Yeso Kristi, Uyu aali yo Lisyu. Kangi polelo akabalilo kāko i Lisyu lya Kyala likwisa kwa ugwe, ikylene kikuyaga njila yilayila.

¹⁴⁸ Loli Kyala alinkubalongolēla abēne ku kisu ikifīngígwe, munjila yiliyosa. Abēne bakyāgile, bōpe, ikitanki kilikyōsa, akabalilo kāko abēne bālyāndilēko ukukīnda ndulangalanga mu njila yābo lilino, bo bafumile abēne ukupāgulígwa, abēne balinkusyāgania ukuti ikitanki kilikyōsa kyali kyūmu, ku bēne.

¹⁴⁹ Kangi ugwe kwisakwāga ikindu kilakila, nkundwe, akabalilo kāko ugwe kwānda injila iyi ukubūka ku Kīsu ikifīngígwe. Ugwe kwisa kwāga ififigo figālígwe. Ngati undumbilili unnini yula āyobile, ugwa kiAnglika, pamo kilikyōsa umwēne āli, kangi, ikīndu ikyākwanāda umwe mumenye, ikipānga kyāke kilinkunsōsyāmo panja. Muketile, akabalilo kōsa umwe āli nabo bīngi bikwāmbilīla Mbepo Mwikemo, kila kyāli bo bumalikisyo bwa ikyēne.

¹⁵⁰ Kangi uswe... kangi Israeli ākyāgile ikindu kilakila, ukuya fyakwegelela, mu njila yābo ku kīsu ikyalufīngo. Ifitanki fyāli fyūmu fyōsa. Ena, injila yābo mbupilikilo ku Lisyu Lyāke ilifīngígwe, injila yābo, mu fitanki, abēne balinkwaga fyūmu. Lilino abēne balinkwāga ikitanki—ifitanki kikabagile ukusūbiligwa, panjila.

¹⁵¹ Kangi linga ugwe kubūka panjila mbupilikilo ku Lisyu lya Kyala, kangi kugela ukwingila *iki* nukwingila *kila*, ugwe kwisakusyāgania pala pakayapo ikitanki nkisu kyōsa iki kisakutaūla Ikyēne. Komma napanandi. Ugwe gwe mundu pagwimwene. Kyala ikukulongosyaga ugwe itolo mu njila yīyo Umwēne ikulōnda ukukulōngosya ugwe. Polelo, uswe twāgile ikindu kilakila umwīsyūgu, kangi ifitanki fyōsa fyūmile.

¹⁵² Lōli ulufīngo, syo akabalilo kōsa syabwanaloli, kwa Kyāla Yūyo ikukyūnga ulufīngo Lwāke ku bāndu Bāke. Umwēne āfīngile ukupa fyōsa ifi abēne bāfūmbilwe, momūMo Umwēne ābōmbile kila. Nkati mwa ifisitakandu, ifitanki ifyūmu, itolo inogona isya ikyēne; kangi u Israeli ugwakwīlūmbusya, ndulangalanga, mu njila yābo! Umwēne alinkumbilikila ugwambombo-ndongosi Gwāke, unsololi Mōse, panja pa lubafu lumo, nukwīgūla inyībūko ya mīsi agabumi, kifuki i Lyālabwe ilitikīgwe, ukuti a Bake abāna bakwitika angali batikupyūtīgwa.

¹⁵³ Mu lisiku ili, kila kikuyoba isya ipyāna, kwa une. Uswe yuswe basitakufikapo. Mūmo uswe tubōmbīle, mūmo uswe twitūgalile, uswe yuswe basitakufikapo.

¹⁵⁴ Loli Kyala, mu lisiku ili, ngati lululu ulu, keta, ku baMethodisti, baBaptisti, baPresbeteri, baKatolika, na bōsa, Umwēne igwīle i Nyībuko. Abahiburi 13 ikusisimikisya isi, ukuti Umwene yo yuyo mmayolo, umusyugu, kangi bwilanabwila. Polelo ikyene—ikyene kikipela ubwanaloli, Yohani 3:16, “Kabuno Kyala aakiganile fiyo ikisu, mpaka Umwene apele u Mwanundumiana ntiga Gwake ummwagigwe, ukuti aligwesa yu ikummwitika Umwene angapyutigwaga mma, loli ikuyaga nu Bumi bwa bwilanabwila.”

¹⁵⁵ Kangi ikyēne kyalymisīgwe panongwa yapabili, panongwa yakuti abāndu bilūmbusya kangi bōnangāga, kangi abēne balinkulumīgwa ni njoka kangi abēne bāfwāga; kangi ku buswe bwa mbībi syābo, nububūmbulusyo bwa bubine bwābo.

¹⁵⁶ Kangi yilo yo Nyībuko yilayila iyi yigwike kwa uswe umwīsyūgu, ku bupoki bwītu kangi kuli ububūmbulusyo, ububūmbulusyo bwamumbili. “Kabuno Umwene yo yulayula mmayolo, umwisyugu, kangi bwilanabwila.”

¹⁵⁷ Kangi akabalilo kāko i Lyalabwe ili lyākomigwe ni Lisyu lya Kyala ilifīngīgwe, lyalagile, llyēne lyapaga panja imyōgēsyo gwa misi amapelelesye amēlu; komma—komma amīmano, komma amabwapuligwe, lōli u Kuyapo kya Kyala Mwēne. Amisi amapelelesye, kangi agēne galinkupoka bōsa aba bānwāga. Lilino uswe tumenye ukuti ikyo kyo bwanaloli, panongwa yakuti uswe tukubala ikyēne mu Lwitikano Ulukulu, ukuya kyakwimilila.

¹⁵⁸ Lilino, ugwe ukafimbilisigwāga ukukwāba ikyēne, ukufūtila ikyēne, ukwīngila ikyēne, ukubuka mu seminale ukumanyila

akabōmbelo ka ikyēne mma. Abene bisakukubūlāga ugwe ukubombela imbombo ikyene kula, muketile, “O, ena, ugwe, linga ugwe gwāmbilile Mbepo Mwikemo, uswe tukwitika ukuti, loli lo lūlo ugwe—ugwe bomba ikyene injila *iyi*.”

¹⁵⁹ Lōli, umwe muketile, kukako ukulongolela kwa ikyēne. Ugwe utikubōmbela u Mbepo Mwikemo; u Mbepo Mwikemo ikukubōmbela ugwe, muketile. Muketile, ugwe ukaya, ugwe utikubōmbela imbombo Mbepo Mwikemo; u Mbepo Mwikemo ali na ugwe. Ikikūngilwa kikaya kindukimo ugwe kwēga, ngati mmage, nukupyāsyā ilipensulo ni kyēne. Ikyēne kyo kwiyūfyā kwa Kyala, nukwisōsyāpo gwīmwenē panja pa njila ukuti u Mbepo Mwikemo abagile ukukubōmbela imbombo ugwe.

¹⁶⁰ Kētēsya, abēne bakafīmbilisigwēmo nasiku ukufūtila ikyēne pamo ukukwāba ikyēne, pamo abēne bakafīmbilisigwēmo ukulālūsya, “Lilino ngimba uswe tukubōmbelāga bulebule amīsi aga?” Panongwa yakuti, abēne bāmēnye akabōmbelo ka gēne. Abēne bālyūmilwe. Abēne bāmēnye ikyakubōmba na gēne.

¹⁶¹ Kangi mo mūmo unnyāmbāla pamo unkīkuīlu, iki, kisitakupāsyā kyo kimanyisyonki pamo kipanga-kipāgukenki umwēne ingilēko. Linga umwēne ūmililwe Kyala, umwēne atikufīmbilisigwa ukubōpa ukubūka ku seminale, ngati u nkundwe gwa kiAnglika uyu ābōmbile, pamo unkundwe gwa kiBritishi, nkilo, ukufīmbilisigwa ukugomokela ukuketāmo mūmo, ku kipanga kya kiAngalika, mūmo umwēne abagile ukubōmbela ikikūngilwa ikikulumba iki umwēne ali nakyō, ukuyobela mu ndimi, kangi mūmo umwēne abagile ukubōmba *iki*. Abēne babagile ukumbayila umwēne panja, ukwānda itolo. Muketile? Umwēne alyūmilwe, popāpo Kyala ālimwīswīsyē itolo umwēne. Ikyō kyōsa iki kiliko ku kyēne. Ikyēne kyo kūmilwa, kangi polelo Umwēne ikwīsusya itolo.

¹⁶² Ugwe utikulondigwa nukuya nabo ukulagila kwapagwīmwenē bulibōsa, umunduyumo ukukubula ugwe ikyakubōmba ni kyēne. Kyala ikulōngōsyā aligwēsa pamwene mu—mu njila Umwēne ikulōnda ugwe ukubōmba. Ugwe yūgwe u—u mūndu pagwīmwenē, gwīmwenē. Ugwe gwe kiyabo kya Kyala. Nayumo abagile ukwēga ubuyo bwāko. Kangi ikayapo injila na yimo itolo ukubuka ku munduyumo, kangi nukuyoba lilino, une ngufīmbilisigwāga “ukubomba *iki* ni kyēne,” pamo une ngufīmbilisigwa “ukubomba *ikyō* ni kyēne.” Umma, nkulumba. Kyala ikubōmbela imbombo mu njila iyi—iyi Umwēne ikulōndēla. Akabalilo kāko ugwe gūmilwe, ugwe umenye ikyakufwāna ukunwa.

¹⁶³ Kangi linga ugwe gūmilwe ulubunju ulu, inwa ukufuma ku Gēne, ikyō kyo kyōsa ugwe kufīmbilisigwa ukubōmba. Kyāla apēle injila ku kyūmilwa kyābo, abāna abūmilwe ukunwa mwitolo ifya Mwēne. Kangi Kyala apēle injila ku nnyāmbāla nu nkikūlu aligwēsa ulubunju ulu, uyu ali ni njala kangi

ikūmilwa. Pamo balipo abāndu bitūgesye apa, bakapokigwāmo siku. Balipo abāndu apa aba bali kifuki ukupokigwa.

164 Balipo abandu apa, bitugesye apa ukuya bingile kipānga, umwe mukulonda ukubōmba ukutalusya, lōli umwe mukunwa ukufuma ku kitanki. Abene batisa siku ukukubula ugwe i Syabwanaloli isi.

165 Ikindu kyēne, ukwīsa, kyo kwēga ulufīngo lwa Kyala nukwīsa ku Nyībūko, polelo Umwēne isakusimisa ikyūmilwa. “Umwēne yūyo ikunwa ukufuma ku Nyībuko iyi atisakūmilwa kangi mma.”

166 Kētésya lilino mūmo—mūmo Umwēne abāngile a Bāke—a Bāke bala bābo bālyāmbilīle amīsi, ukwisila mu ipyāna, kangi komma ukwisila mu kipāngānio pamo ilipīpa lya bumanyi. Umwēne ikusisimikisya i Lisyu Lyāke, yo ikyakufumilako kipa-Būmi. Balinga nkati muno bamenye ukuti umwe mwāmbilīle u Būmi akabalilo kāko umwe mwēgile i Lisyu lila na mīsi Gāke, itolo umwe mumenye ukuti umwe mwāmbilīle Būmi?

167 Unko uswe twēge, mulimōsa, ukwegelēla itolo, itolo ikyākwēgelēla ikingi, pamo fibili, kangi polelo une nisakwīgala itolo nkabalilo. Une—une ngufimbilisigwa ukuya ni batani lila pabuyobumo. Lōli kētésya. Une ngumilisya itolo ukuyoba, lōli une ndikusanusya ukubōmba ikyēne mma. Kēta, unko uswe twēga ikyākwēgelēla kimo, itolo abāndu babili.

168 Unko uswe tummwēge unkīkūlu ku lipīpa lya Yakōbe, ikisiba ikifukuligwe. Pala umwēne ālitūgésye pala. Ikyo kyo kyēne iki unkīkūlu yula āménye, lyāli lipīpa ili umwēne isaga ukunega amīsi. Kangi kula kifiku ni kisiba umwēne alinkwāga, mu buketelo bwabupapate ubunini pala, u Nnyāmbāla itūgésye pala, u n’Juda. Kangi umwēne āli n’Samaria, akēne ko kāya ka Sikara. Kangi uswe tukusyāgānia ukuti u Nnyāmbala uyu, u n’Juda uyu, āyobile i Lisyu ilisitakwisibilīgwa ku nkīkūlu uyu, alinkuti, “Ndwalila Une agakunwa.”

169 Umwēne alinkuyoba lilino, “Uswe tuli nalo ulupāgulano. Ikyēne kikaya—kikaya kitalusye kuli Ugwe ukunsūma une ililālusyo bo ilyo; Ugwe ukuya n’Juda, kangi une u n’Samaria.”

170 Umwene alinkuti, “Loli linga ugwe gwamenye Uyu ugwe kuyoba nagwe, ugwe angali kunsuma Une agakunwa, kangi une angali ngukupa ugwe amīsi mpaka ugwe utikufimbilisigwa ukwīsa ku lipīpa ili ukunwa agēne; ukuya kisiba kya mīsi gikwībukila mmwanya mwa ugwe.” Kētésya akabalilo kāko umwēne akyāgile ukuti iki kyasisisimise ukuya Bwānalōli!

171 Lilino, ikyākwānda, u nnyāmbala ābagile ukuyoba ikyo. Loli umwene alinkuti, “Umwe mukuyoba mukwīpūta mu Yerusalemu, kangi uswe tukwīpūta mu kyamba iki.”

172 Umwene alinkuti, “Ubupoki bo bwa Bayuda. Uswe tumenye ifi uswe tukwitika. Loli,” alinkuti, “unko Une ngubule ugwe

ikindu kimokyene iki,” mwa masyu ngati aga, “mukaya mu kyamba iki, pamo ku Yerusalemu. Kabuno akabalilo kikwisa akabalilo kâko u mûndu isakwîputa Kyala mwa Mbepo kangî mu Bwânalôli, kabuno Tâta ikulôndesya bo abo.” Umwêne alinkuti, “Bûka kamwêge undumego kangî isaga apa.” Kêtésya, apa icyêne kyâsisimikísye icyêne. Apa kikunângisya yo nyîbukonki umwêne âliko. Alinkuti, “Buka kammwege undumego kangî isaga apa.”

Umwene alinkuti, “Une nganun’dume aligwêsa.”

¹⁷³ Umwene alinkuti, “Ugwe uyobile bwanaloli.” Muketile, icyêne kyafwânâga ngati icyêne kyâli kukanikana kwapabwêlu ku iki Umwêne âlinsûmile umwêne, kangî alinkuti, “Buka kammwêge undumego.”

Alinkuti, “Une nganun’dume nayumo.”

¹⁷⁴ Alinkuti, “Ugwe uyobile ubwanaloli.” Alinkuti, “Panongwa yakuti ugwe gwâli nabo bahano, kangî yula yûyo ugwe kwitûgala nagwe lilino akaya gwâko mma.”

¹⁷⁵ Kêtésya unkîkûlu yula, mûmo âkindanilêne na bapûti ba lisiku lila! Abapûti ba lisiku lila bâkêtîle ikîndu kilakila kikuboneka, kangî balinkuti, “Uyo yo môhési, undagusilapabutali, pamo—pamo u Belezababu.” Muketile, abêne bâtôligwe ukulibona i Lisyu likufînga kila.

¹⁷⁶ Lôli unkîkûlu unnini yula âmênnye amasimbo kanunupo mu Lisimbo ukukînda balibôba ba baputi. Umwene alinkuti, “Nkulumba, une mmenye ukuti Ugwe gwe nsololi. Uswe tukaali nagwe yumo, ukufwana ifyinja bamia bana, ukufuma Malaki. Lôli,” alinkuti, “uswe tulôndesísye yumo, kangî uswe tumênnye alipo Yumo ikwisa, u Mesiya. Kangî akabalilo kako Umwene ikwisa, iki kyo iki Umwêne isakubombaga.”

Yeso aatile, “Une ne Yuyo.” Amenî.

¹⁷⁷ Ngimba umwe mwaketesísye, umwêne alinkuleka indobo yake ku lipîpa lya Yakôbe, alinkubopa ukusuluka nkaya kala; isusígwe ni kisiba kyanyîbúko! Umwêne âkibwêne icyêne nubupelesye kisisimikísigwe, kangî Umwêne âli yo Nyîbuko ya Bûmi. Unko une nundingànie umwêne kwa umwe. Umwêne alinkukileka kila; akabalilo kâko Umwêne asisimikísigwe ukuya Lisyu lya Bûmi. Umwêne alinkukileka icyêne; kangî âsyâgéne ukuti i Lyalabwe lilalila, ili lyatikígwe ndulangalanga, lyasisimikísigwe ukuyapo akabalilo kala.

¹⁷⁸ Unko une njobe, ukuti u Kyala yulayula uyu âli mmasiku aga gâkindilepo, uyu uswe tukuyobelapo fiyo, Umwêne yo alipo apa lilino; komma ukwisila mu bupilikísyo bwafundakyala mma, lôli ukwisila mu bumanyi bwagwîmwêne bwa busisimikísye Bwâke ukuti Umwêne isakonelelâga panja mmasiku agabumalikísyo, u Mbepo Mwikemo pa kipânga Kyâke. Umwêne akaya u “Une

nāli.” Umwēne akāli yo “UNE YONE,” itensi yamwīsyúgu, akabalilo kōsa.

¹⁷⁹ Polelo ilipīpa lilinkutāga ubunoge bwāke. Kangi momūmo unnyambala aligwesa uyu ikugwīlamo siku mmaka ga Kyala, ukwisila mu losyo lwa Mbepo Mwikemo, ikipāngānio kyakipanga-kipāguke kilinkutāga ubunoge bwāke. Ugwe utikulōnda kangi mma ifya ga amimano ifyūla, nabakomakipiki, ni ngunguni, na fyosa bo ifyo. Ugwe kunwa ukufuma ku Nyībúko iyo yo mbupwe kangi mbelelesye, i Lisyu lya Kyala, imbupwe isala yiliyōsa mu moyo gwāko. Kilakila bo lilino, akabalilo kāko i Lisyu lisisikisigwe ukuya Bwānaloli, onja kangi ukēte linga ikyēne kikaya kitalusye.

¹⁸⁰ Palema nalinga ilipīpa lyabōmbile imbombo yāke kanunu, yabōmbile akabalilo kāke kanunu; lōli, umwe muketile, i Nyībuko ya Būmi yāli pala, komma ikisiba kya Yakōbe kangi mma, kuli ubunwe bwamwambepo. Iki abēne binogonaga, linga abēne bānwīle ukufuma ku kisiba kila, fiki, ikyēne angali kikuya kinunu mōsa; lōli lilino i Nyībúko gwaa Būmi Mwēne ālitūgēsye pala.

¹⁸¹ Lilino uswe tutikufūmbwa ifipāngānio ni fibugutila ifi uswe tuli nafyo. Uswe tuli ku kabalilo ka bumalikisyo. Kangi Kyala afīngile, nkabalilo ka bumalikisyo aka, ifīndu ifi Umwēne ikubōmbāga. Kangi uswe tukukēta ikyēne kikufwanikisigwa, ku Lisyu. Uswe tukupilika u nnyāmbala gwa maka ga silikali, ikwīma mmwanya, nu kutetema, nu kuyoba, abēne, “Kindukimo kikwītendekesya ukuboneka.” Uswe tukwīpilika u Mbepo Mwikemo ikutusoka uswe ukuti ikindukimo kikwitendekesya ukuboneka. Uswe tukukēta kilikyōsa ndubātiko. Polelo, kileka ikipāngānio kila kangi isaga ku Nyībúko. Ena, nkulumba.

¹⁸² Kyābōmbile imbombo yāke, lōli lilino umwēne āli kisyo ni kisyo ni Nyībúko Mwēne.

¹⁸³ Mwa Yohani 7:37-38, Yeso āyobile mmasiku ga bumalikisyo aga lusekelo lwa kitembe (ngimba Umwene ayobile fiki?), “Linga umundu aligwēsa ikūmilwa, unko umwēne ise kwa Une, nukunwa.” Mulamula mu kipāmba kya bafundakya! “Linga umundu aligwēsa ikūmilwa, unko umwēne ise kwa Une, nukunwa. Kabuno i Lisimbo liyobile, ukufuma nkati-fiyō bwāke bwa būndu mwisakusululukāga ifisōko fya Mīsi agabūmi.”

¹⁸⁴ Apo pa yilipo i Nyībuko yabūmi. Iyo yo Nyībúko iyi abāndu bapīkile umwīsyúgu. Panongwa ya kimanyisyo, abēne bapīkile i Nyībúko ya Mīsi agabūmi. Unko une mbatwāle umwe ku Mwēne. Umwēne, kwa une . . . Kangi une ngwīgala.

¹⁸⁵ Umwēne, kwa une, yo Nyībúko iyi yāpokile ubūmi bwa Hagara, nu mwāna, akabalilo kāko abēne bāfwāga ndulangandulanga.

186 Une ngwitika Umwēne yo Lyalabwe lila, mwa Yesaya 32, Umwēne yo Lyālabwe mu kisu ikikatale. Umwēne yo kyakudsiga nkabalilo ka mbelo.

187 Zakariya 13, Umwēne yo Nyībúko iyi yo yigwike mu Nyumba ya Davidi, panongwa ya butulwanongwa. Une ngwitika Umwene ukuya ikyo. Ngimba bule ugwe?

188 Mu Masalimo 36:9, Umwēne yo nyībuko ya Būmi ya Davidi. Umwēne yo Misi ga Davidi agapolepole, ni ndeka indekete. Umwēne yo Misi kifuki ulubafu lwa kisōko, kuli Davidi.

189 Mu Bwāndilo 17, Umwēne yo mabele gakongesya ga Abraham, El Shaddai. Loli akabalilo kako ubumi bwake bwaali bwakufuma ku mwene, pōpe umwēne . . . Kyala aayobile.

190 “U nnyāmbala gwa fyīnja mia yumo mbukusi, ngimba ikīndu iki kikuyaga bulebule? Une ndinkāngāle, unkasi gwāngu nkāngāle, ngimba ifīndu ifi fikuyaga bulebule?”

191 Umwēne alinkuti, “Une yone El Shaddai.” Lilno, *El* yo “u” kangi—kangi *Shaddai* yo “libele,” kangi Shaddai yo mbīngi, iki kokuti, “Une ne Kyala gwamabele.”

192 Ngati u mwāna uyu ikwīlūmbusya kangi akēne kabine fiyo, kangi amaka gāke gasokelēmo mu kēne, kakwigemekesya pa kipāmbāga kya nna nukōnga amaka gāke ukugomokelamo. Naloli. Kikaya kyēne . . . Akabalilo kāko akēne, akēne katikwīlūmbusya kangi mma. Ku libele lya nna, akēne kakwikutisigwa akabalilo kāke akēne kakwēga amaka gāke.

193 Kangi umundu aligwesa uyu ikwēgāga ulufīngo lwa Kyala mu ndumbula yake, ukuti, “U lufīngo luli kwa umwe, kangi abāna bīnu, bala balikubutali fiyo, na babingi aba u Ntwa Kyala gwītu isakubilikila,” kangi ukwigemesya itolo ku ikyo nukōnga amaka gāko ukugomokesya. Umwāna gwakwīlūmbúsya, itika ikyēne! Ikyēne kya bītiki.

194 Ku mwītiki umwātanyimbo, une mbagile ukwīnogóna inyimbo nyingi isi abatanyimbo batwāgile uswe. Aalipo yumoywene mwa bene alinkuyoba, akabalilo kamo, Umwene:

Yilipo i Nyibuko yiswile ni Lilopa,
Likwabigwe ukufuma mu Ndepa sya
Immanueli,
Bo abatulanongwa bikwiyubika pasi pa
mogesyoy,
Bikutāga amanona gabutobesigwe bwābo
gōsa.

Unhiyi āfwaga yula āsangalwike ukukēta
I Nyībuko yila ilisiku lyāke;
Mula une ngusuma, palema nje ngāsi bo
umwēne,
Nōsyē imbībi syāngu syōsa.

Kangi ukufumamo nu lwítíko une nākētíle
 ulusoko lula
 Ifilonda Fyako ifisululuke fikupa,
 Ulugano ulutabule lwāli fundo yāngu,
 Kangi lwikuyaga mpaka une ngufwa.

195 Kwa une, Umwēne yo Misi ga Lisyu Iya Lupagulanio, ili likukupāgula ugwe ukufuma ku kilikyōsa iki kikukīndána ni Lisyu Lyāke. Iyo yo Nyībuko une ngummwitika Umwene ukuya. Ena, nkulumba. Ikyo, Ikyēne kyo Misi aga gālimbāgwíle une ukufuma ku mapīpa amatendekígwe-numundu, ukubūka ku Nyībuko ya Misi ga būmi. O, mwinangu, une mbagile itolo. . . Ugwe ubagile itolo ukukīndilila nkyēni kangi nkyēni, ni fīndu ifi—ifi Umwēne ali kwa uswe! Umwēne yo Alfa, Omega. Umwēne yo Bwāndilo, Umwēne yo Bumalikisyo. Umwēne yo Umwēne uyu āli, uyu ali, kangi isakwīsága. Umwēne yo Nsisi kangi Kimela gwa Davidi. Umwēne yo Ndondwa Yandubunju. Umwēne yo Fyōsa gwāngu mwa bōsa.

196 Kangi, nkundwe, kalumba, linga ugwe ukafuma pakuya ni—ni. . . Itolo gwānwaga ukufuma ku kanini akatanki akatendekígwe-numundu, ubumi bwāko bosa, nongwa ya fiki ulubunju ulu ukutāga akatanki kala nukwīsa ku Nyībuko iyi?

197 Unko uswe twinamisye imitu gyitu itolo pakabalilo. Ni mitu gyitu ginamisigwe. . . [U kalumbu ikwānda ukwimba mu lulimi ulungu. Ubuyo ubusitakandu pa tepi—Nsimbi.] . . . ku bwinogonelo bwāngu, ukubilikila kwapakigemo. Balinga lilino?

198 Une—une nāli lōsa gwalutende, une—une nābakyūngága umwe akabalilo katali fiyo, kyāpelile une ukutumula indumi yāngu ntuyabo. Loli une ngwitika u Mbepo Mwikemo ikulonda ugwe ukuya na iki une ngusanusya. Kēta, kikayapo nakimo ikipala ukukinda mu lisiku ili ukukinda ukuya ntalusye na Kyala; muketile, isekelo syītu, kilikyōsa ikyēne kili, kilikyōsa. U Ntwa ali apa. Lilino, une mbilike itolo ikyo kifuki kamokene ntinga mbumi bwāngu, ukufuma akabalilo aka.

199 Lilino bulubule. . . mwēsa bwa umwe apa, komma “balinga.” Mwēsa ba umwe apa aba bikulōnda ukunwa ukufuma mu Yila, itolo ima mmwanya itolo i miniti, itolo panongwa ya lwīpūto. Kyala akusaye ugwe. U Ntwa akusaye ugwe.

200 Lilino balinga nkati muno, aba—aba bimile balipo lilino, babagile ukuyoba, ukwisila mu kufyusya ikiboko bo *ulu*, “Kyala, endaga pa une, itolo nyīsusyága une, unko une nnwe ukufuma ku Nyībúko iyi. Kangi une ngabōmba itolo iki kyo kitalusye, lōli une—une ngulōnda Ugwe ukunhobokela une panongwa ya ikyēne. Une ngulōnda Ugwe ukusuka ukusōsyamo imbībi syāngu. Kangi unko—unko—unko une, ukufuma ilisiku ili, itolo. . .”? Keta itolo! Mwe!

Yilipo i Nyibuko yiswile ni Lopa,
 Likwabigwe ukufuma mu Ndepa sya
 Immanueli,
 Kangi abonangi bayubikigwe pasi pa mogesyoy,
 Bikutàga amanona gabutobesígwe bwābo
 gōsa.
 Bikutàga amanona gabutobesígwe bwābo
 gōsa,
 Bikutàga amanona gabutobesígwe bwābo
 gōsa;
 Kangi abonangi bayubikigwe pasi pa mogesyoy,
 Bikutàga amanona gabutobesígwe bwābo
 gōsa.

²⁰¹ Lilino pakuti, ugwe uli mwītiki gwa Kikristi, ugwe gwitikisye Kristi ukuya Mpoki gwako gwa pamwenepamwene, loli ugwe ukaya bo tasi. . . Lilino linga ugwe ukabōmba, iyo yo Nyibuko. Yo yēne Yimo une mmenyepo yo Nyibuko yila ukufuma mu ndepo sya Immanueli. Lilino, linga mwe bīngi ba umwe apa. . .

²⁰² Ikyēne kili itolo mūmo une nāyobelága ikilo ikīngi isya ngwasi innini iyi yikwēnda nkibaga kya nguku. Kangi umwēne nasiku akamenyemo nakimo ikingi lōli i nguku, lōli āmenye kyālipo ikindukimo ikya umwēne kyāli kikīndāne ukufuma ku nguku. Kangi unna alinkwīsa ukumfwīma umwēne, kangi umwēne unna alinkukūta ukufuma mmwanya. Ukwēne kwāli kubilikīla kwa ngwasi. Muketile, umwēne ābagile ukuya ngwasi, nukwānda itolo, kisita ikyo umwēne āngāle akabwāganiāmo siku ububilikilo bula. Muketile, umwēne. . .

²⁰³ Pabagile ukuyapo ikindukimo pala, kimesígwe, kisita apo ikyēne kikabagila ukutwālamu siku u Būmi. Kangi linga Luyungu, i Lisyu lya Kyala, luli mwa ugwe, u Mbepo Mwikemo ali apa lilino ukumesya ulo nukulutwāla Ulwēne mu bwanaloli kwa ugwe.

²⁰⁴ Balinga nkati muno bakāmbilīla u lōsyo lwa Mbepo Mwikemo, ngimba mubagile ukufyūsya amaboko gīnu? Paliposa ukusyungutila, kulikosa, itolo naloli gwabwanalolindumbula, linga ugwe ukambilila u Mbepo Mwikemo, kangi ugwe kulonda ukubomba, fyūsya ikiboko kyāko. Kulikōsa kūko ugwe uliko, itolo kyūnga ikiboko kyāko mmwanya, itolo akabalilo.

²⁰⁵ Lilino une ngulōnda, umwe mwe mwimile ukusyungutila kangi mukubaketa abēne, une ngulōnda umundu yumo ukwāla amaboko gīnu pamwanya pa bēne.

²⁰⁶ Une ngwitika lilino u Mbepo Mwikemo isakwisusyaga aligwēsa gwa umwe uyu ikulonda Umwēne. Lilino komma ukwinogona isya fyakulya panja pala mu bulīlo. Unko uswe twinogone isya Kyakulya apa. Uyu yo Yūyo. Ubu bo Bumi. Muketile, iki kyo Bumi.

207 Lilino syumbutuka papapo ukusyungutila, aligwēsa gwa ume, nukwāla amaboko pa yumo nu nnine. “Kangi abēne balinkwāla amaboko gābo pa bēne!” Lilino une ngulōnda ugwe ukwīputīla u mūndu yula ugwe uli nakyo ikiboko kyāko . . .

208 Lilino komma ukwinogona isya kubūka panja. Komma ukwinogona isya nakimo ikingi mma. Itolo inogona, papapa lilino, u Mbepo Mwikemo ali apa ukwisusisya aligwesa pamwenepamwene. Igula mōsa indumbula, tāga gōsa amisi ga mwipīpa panja, nukuyoba, “O Nyibuko ya Būmi, isaga mwa une. Nyisusya une, O Ntwa Kyala, nu bunubu ni kisa Kyāko.”

209 Ntwa yeso, yila insitakumaliki i Nyībūko! Une ngwiputa, Kyala, ukuti Ugwe kwisusyaga aligwesa gwa abene. U Mbepo Mwikemo aligwaga apa. Une ngwīpūta, Kyala, ukuti tubagile ukwība isya fyōsa ifya kalikosa akangi; ukuti u Mbepo Mwikemo agwe pakati pa uswe, itolo lilino, nukupa kwa uswe a Misi ga Būmi gala, mwaitolo, ukufuma kulikōsa. Pāga icyēne, O Kyala. Akabalilo kāko u—u bukindilisi bwa lwīputo nu lwīmbo, fikwifulugania palikimo, Ntwa, tumenye ukuti i Kuyapo Kwako, Kuyapo Kwako Kwabunyakyala, uswe tukulonda ukwisa ku Nyibuko. Uswe tukulonda ulugano, ulwabwanaloli losyo lwa Mbepo Mwikemo. Ntwa, abandu aba bikwikasya ku Kyene. Une ngwiputa ukuti, akabalilo aka lululu ulu, ukuti abene bisakwīsusigwāga nu bununu bwa Kyala. Tupaga icyene, O Kyala. Pilika ulwīputo lwa bāna Bāko. Ugwe uli isaga pa būndu bwābo, a Maka ga Kyāla na Mbepo Mwikemo, ali pyāgilāga ikukilania abene. Tupaga icyene, Kyala.

210 O mūmo uswe tukupālisya Ugwe panongwa ya bupūpwe, panongwa ya Kuyapo kwa gwamaka Kyāla gwa Kumwanya, kukwīma pakati pa uswe! Papapa pa sala ya pakati pisiku apa, Ntwa, tuswīla uswe! Ntwa, uswe tukulōnda i Kyākulya ukufuma pa mēsa Yako. Tuswīla uswe, Ntwa, itolo lilino. Tuswīla uswe nu Mbepo Mwikemo, mu byūmi gyītu. Imyoyo gyītu igyānjala imyumano gyūmīlwe. Bo mūmo Ugwe gwāyobile mu busanusi bwa lwīmbo, “Ikyēne kyābagile ukōnelēla pānja amisi pamwanya pa kīsu icyūmu.” Unko icyēne kiboneke, Ntwa. Unko a Masyu Gāko gatēndekigwēge mu ndumbula isya bāna Bāko, “Misi pamwanya pa kyūmba, ikīsu icyūmilwe.” Gwabwīlanabwīla Kyala, pilika ulwiputo lwa gwambombo Gwāko, kangi pāga kwa uswe Lusayo lula. Amenī.

O, mumo une nunganīle Yeso,

211 Kindililaga itolo ukuntufya Umwēne lilino. Syāgania, u Mbepo Mwikemo ali apa. Linga umwe mutikwāmbilīla Umwēne, icyēne kyo busobi bwīnu.

. . . mumo une nungānīle Yeso,

“Munganile umwe Une ukukīnda ifi?”

. . . nunganile Yeso,

Panongwa yakuti Umwene alinganile tasi une.

O, mumo une nunganile... (Lutufyo kwa Kyala!)

O, mumo une nunganile... (Bule linga Umwene isile itolo pa kabalilo aka?)

O, mumo une ngiganiile Yeso,
Panongwa yakuti Umwene alinganile tasi une.

Une ndisakundekámo siku Umwene,
Une ndisakundekámo siku Umwene,
Une ndisakundekámo siku Umwene,
Panongwa yakuti Umwene alinganile tasi une.

Nnunu, nnunu Yeso kwa une,
U Mfundi, Mwanawamwalafyale gwa
Lutengano, Kyala Gwamaka yo Umwene;
O, ukumboka une, kungyunga une ukufuma ku
butulwanongwa nu soni syōsa,
Nnunu u Ntabuli gwāngu, tufya i Yāke. . .

212 Unko uswe twimbe ulwēne ku Mwēne lilino!

Nnunu, nnunu, Yeso kwa une,
Mfundi, Mwanawamwalafyale gwa
Lutengano, Kyala Gwamaka yo Umwene;
O, ukumboka une, kungyunga une ukufuma ku
butulwanongwa nu soni syōsa,
Nnunu u Ntabuli gwāngu, tufya i Ngamu Yāke!

213 Bosa aba bikwipilika ikyo, yoba, “Ameni.” [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] O, haleluya! Une nguketa abandu bikwisa ukukinda lilino, na Mbepo Mwikemo.

Une akabalilo kamo nāyongile, lilino une
nāgígwe, nabwike ukufuma kubutāgigwez,
Yeso ikupa ubwābúke nu bupoki ubwisule;
Ukumboka une, kungyunga une ukufuma ku
butulwanongwa nu soni syōsa,
Nnunu yo Ntabuli gwāngu, ntufya. . .

Unko uswe tufyūsye amaboko gītu lilino kangi naloliloli ntu- . . .

Nnunu, nnunu, Yeso kwa une,
U Mfundi, Mwanawamwalafyale gwa
Lutengano, Kyala Gwamaka yo Umwene;
Ukumboka une, kungyunga une ukufuma ku
butulwanongwa nu soni syōsa,
Nnunu u Ntabuli gwāngu, tufya i Ngamu Yāke!

214 Ngimba ugwe unganíle Umwene? O, kinunu! Lutufyo luyege ku Nyībúko yila yisúsígwe ni Lilopa, kũko abatulwanongwa bikutāga ulutēnde lwa mũndu lōsa, ukutobesigwa kōsa, itolo bābúke mwa Umwēne. Haleluya! O, mwe, ikyo kyo nalolilōli kinunu!

215 Lilino akabalilo kako uswe tukwimba ulo kāngi, unko uswe tubītíkisyē abaMethodisti, baBaptisti, baKatolika, baPresbeteri, iki kili, akabalilo kāko uswe tukwimba ulu, “Nnunu, Yeso ali kwa une,” unko uswe itolo tusyūmbutuke nukuponania amaboko yumo nu nnine, itolo yaga nu kununu ukwaiyolo ukōnganikana. Umwe mumenye, une, ikyo kyo iki une nkiganile. Isaga lelo, unko uswe twimbe ulwēne lilino akabalilo kāko uswe tukubōmba ikyēne.

O, nnunu, nnunu, Yeso ali kwa une,

216 [Nkundwe Demos Shakarian ikuyoba kwa Nkundwe Branham, “Nkundwe Branham, une itolo nāmbilile ilisyu pa Prezidenti Johnson, babopile nagwe kukipatala nu kitikígwa kwa ndumbula, kangi lumu uswe tukulōndígwa ukumwīputila umwēne ni kīsu kyītu.” Yumo ikuyoba, “Unko uswe tugūlile i miniti.”—Nsimbi.]

. . . nnunu, Yeso kwa une, (Ikyo kyo kotalusya.)
O, Mfundu, Mwanawamwalafyale gwa
Lutengano,

217 [Nkundwe Shakarian kangi ikuyoba kwa Nkundwe Shakarian, “Nhobokela une, nhobokela une kangi, ngimba ugwe kulonda ukusuluka pāsi kuli itolo i miniti?” Nkundwe Earl Prickett ikulōngosya i kilūndilo mu kwimba, *Nnunu*. Ubuyo busitakandu pa tepi. Ikilundilo kikwimba *Kilipo I Kisoko Kya Būmi*. Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi.]

I Bāngéli likuyoba, “Iputila bala bābo bali mu bulagili.”

218 Gwītu Tāta Gwakumwanya, uswe twīmīle mu kufūmbwa kwabutulwe kuli u ndongosi gwa kīsu kyītu, u Prezidenti gwītu. Umwēne lumu akabagila ukumanya iki, Ntwa, Ugwe umenye ikyēne. Une ngwīputila Nkundwe Johnson, ukuya ukuti umwēne ikwilata ukuya mwītiki mwa Ugwe. Kangi, Tāta, ukutikigwa kwa ndumbula, uswe tukupilikisya, kuntikile umwēne. Une ngusuma, Kyala, ponesya ubūmi bwāke. Uswe tuli mu—mu butolwe bwa kīsu lululu lilino, mulimōsa. Kangi unko u Mbepo Gwako ali isaga pa mwēne, Ntwa. Kangi lululu lilino, mu kipatala pamo kulikosa kūko umwēne abagile ukuya, kangi unko Mbepo Gwāko ali isaga pāsi kula ku Kipatala kya Water Reed nukupalamasya umbili gwāke, ukuponesyā ubūmi bwāke. Ntwa, u nnyāmbala ali pāsi pabukamandígwe, ubukamandígwe bwingipo ukukīnda būbo uswe tukupilikisya. Popāpo uswe tukusuma, Kyala, ukuya bītiki kangi ukuya kiyabo kya kīsu iki, uswe tukwīputila undongosi gwītu, ukuti Ugwe kwisa kumpa umwēne ubongelelepo bwa būmi, mu sala ingulumba iyi, mu Ngamu ya Yeso Kristi. Amenī.

AMAPĪPA AMALĒNDEMÚKE KYA65-0123
(Broken Cisterns)

Ubulumbilili ubu butwaligwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwaligwe nki Ngereza pa Mpyagilo kulubunju, Januari 23, 1965, kuli fyabulembusye bwa aba Full Gospel Business Men's Fellowship International ku Ramada Inn mu Phoenix, Arizona, U.S.A., bwegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org